

Büyük Millet Meclisi dün açıldı ve Gazi Hz. nutuklarını irat buyurdular

Nutuk memleketimizin dahilî ve haricî siyasetile iktisadî, ziraî inkişafını izah etmekte ve bütün memleket meselelerine temas eylemektedir

Nutuktan cümleler: Memleketin fikrî ve iktisadî inkişafında yüksek terakki sahası olmasına çalışmak idealimizdir - Memleket iktisadiyatı bütün dikkatimizi celbetmektedir, ticaret sahasında normal şeraitin tesis ve takviyesine devam edilecektir - Maliyemiz çetin bir seneyi muvaffakiyetle geçirmektedir - Haricî siyasetimiz sulh fikrine müstenittir - Türk harflerinin memlekette tatbiki hususundaki müşkilât necip milletimizin mefkûre kuvveti ve medeniyete olan muhabbeti ile yenilmiştir

Reisicümhur

Devlet idaresinde, devlet ahlâkının görüş ve anlayışları, devletin yuzuh ve vukuf nasıl olur? Mustafa Kemal hazretleri, bu nutkile, millete bunun ye-ni bir örneğini verdi. Memleketin yükselmesiyle alakadar olan devlet reisi, vaziyeti ancak suretle tahlil eder: Umumi mertebe görülün eyilikleri sayarak, ahenksizlikleri de gösterir.

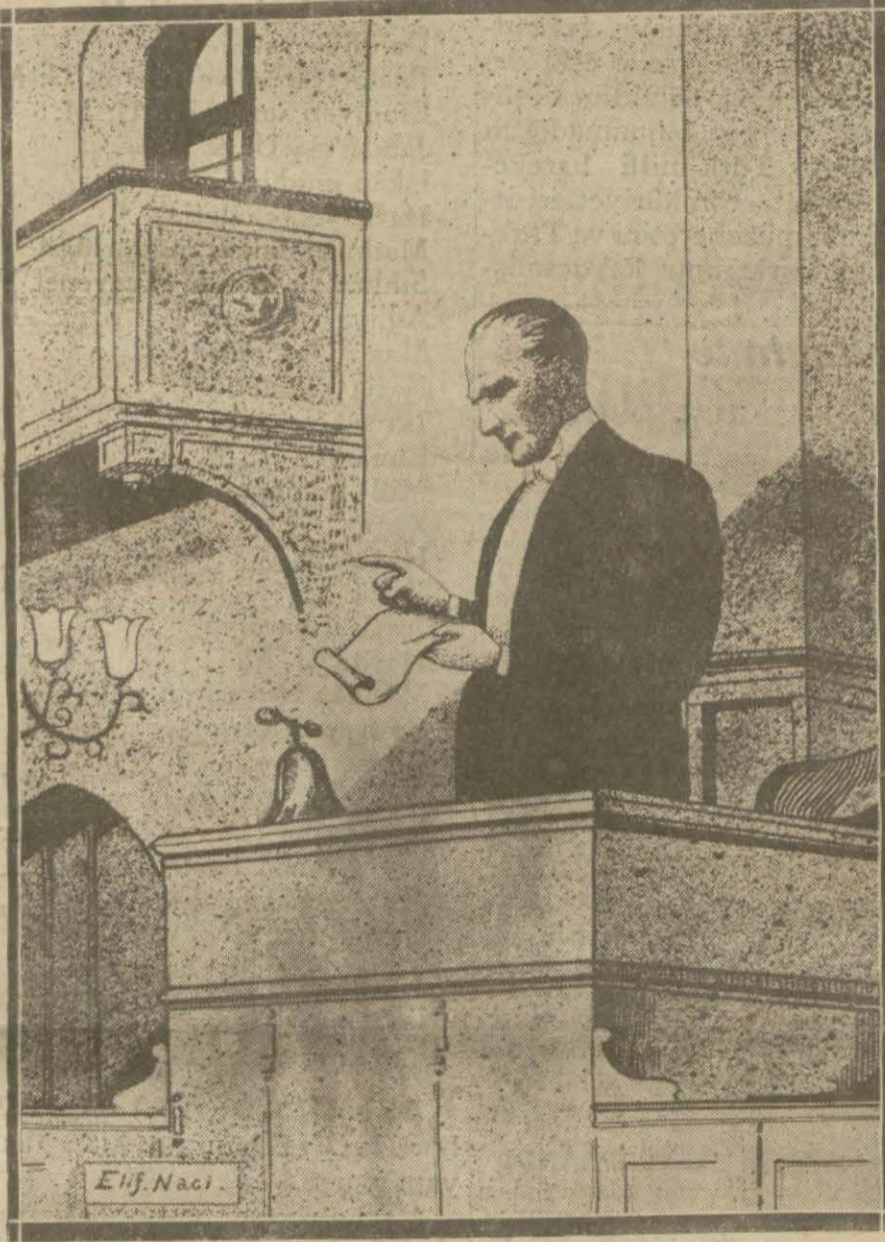
Reisicümhür Hazretleri, hiç bir nüfuz ve tasallutun tesirini bırakmaksızın vatandaşın yararını temin etmeyi, dahilî siyasetimize bir esas olarak almış ve bu esasın hükümet tarafından dikkatle takip edildiğini söylüyor. (Adliyemizin basitliği ve adaleti tatbik için gösterdiği dikkat milletten huzur ve huzurunu her türlü arızalara karşı masun bulundurabilecek kuvvettir.) Vatandaşların güvenine emniyet verecek şey, devletin idare edenlerin bu mesul anlayışlarıdır.

Türk milletinin bedeni sihatine ehemmiyet verdiği kadar onun manevi sihatine, irtisadına kıymet veren Büyük Gazi Meclisin en büyük eseri olduğunu söylediği Türk harflerine, bu yeni inkişafın halk tarafından nasıl bir heyecanla karşılandığına temastan sonra Millet mekteplerinin daha fazla bir gayret ve şevk ile idame ettirilmelidir. buyuruyorlar.

Yeni vatandaş, Gazisinin açtığı bu nurlu yoldan daha yükseğe bir istekle yürümek istemez? (Cumhuriyetin Kara, deniz hava kuvvetleri her hususta tam yetkinliği ve itimadınıza şükür!) Bunu tam ve kâfi bir şekilde söyleyebileceğini Yüksek Meclise temin eden Reisicümhürün bu sözlerindeki kuvvet ve kıymeti, onun bu sahadaki kudret ve salâhiyetini bilen halk daha iyi takdir ederler. Büyük Millet Meclisi, Gazi Başmuharririnin bu teminatını pek değerli olarak, sürekli ve heyvanî alkışlarla karşıladı.

Haricî siyasetimizin istinat noktası sulh ve itilâf fikri, müdafaa kuvvetlerimizi milli huzur ve hududumuzu müdafaa edebilecek bir kudrette tutmak üzere yürüyebilir. Çünkü her şey beynelmilel teşkilâtı, siyasetin teminatı zaman zaman (yürüyen hakikat) ı yazar budur. Memleketin iktisadî hayatına temas eden Reisicümhür, her nevi ziraî teşkilâta ehemmiyet vermediği, bu meyanda ziraî kooperatifleri memleketin her tarafına teşmil ettiği, hele bundan şekiz sene önce (hakiki Efendimizdir!) dediği çalışkan Türk köylüsüne bu teşkilâtın pek büyük bir emniyeti üzerine nazarı dikkatini celbediyor.

Mafia ve Maliye politikamızın istinat ettiği esasları, bu güne kadar pek az neticeleri, mali tediyatımızla ciddiyet ve intizamı, bundan önce takip edeceğimiz ana hatları ancak bir görüşle anlatan Gazi, nüfuzunu nihayetinde Büyük Meclisi aziz arkadaşlarına muvaffakiyetle temin ediyor. Şüphe etmeyiz ki,

Meclisin açılışı

Gazi Hz. nutuklarını nasıl irat ettiler ve meclis nasıl açıldı?

ANKARA, 1 (Telefonla) — Saat 13. Meb'uslar yerlerini işgal ettiler. Kur diplomatik localarında. Samiun yerlerinde kesif bir kalabalık var. Loş salonun derinliklerinde akisler bırakan bir çan sesi. . .

Reis vekili Hasan Bey celseyi açtı. Kitabet mevkiinde Ruşen Eşref B. ahenktar sesile isimleri okuyor. Burada. . . Burada. . . sesleri. Yoklama neticesinde Hasan Bey:

Gazi Hz. inin nutukları

Bu çok mühim ve kıymetli nutkun metnini neşrediyoruz

Gazi Hz. nin irat buyurdukları nutkun metni şudur:

Büyük Millet Meclisinin muhterem azası!

3 üncü Büyük Millet Meclisinin 3 üncü içtima senesini açıyorum. Büyük Millet Meclisinin her toplanması bizim için yeni bir hayat ve gayret kaynağıdır. Bu feyizli kaynağın karşısında bulunmaktan mütehasis olarak aziz arkadaşlarımızı muhabbetle ve hürmetle selâmlarım. DAHİLİ SİYASET:

Geçen sene memleketin dahilî hayatı huzur ve asayiş içinde geçmiştir. Cumhuriyet dahilî siyaseti her vatandaşın yaşayış-

Reisicümhür beyanatile Millet Meclisinin mevzu bahis meseleler hakkındaki temenniyatı arasında tam bir mutabakat vardır. Bunu dün Meclis te hakim olan havada, gehrelerde beliren itimat ve neş'ede sezmeğim mümkündür.

Dünyanın teslim ettiği hakikatlardan biri de şudur: Bir memlekette devletreisi, hükümet ve millet mensülleri arasında tam bir ahenk, karşılıklı bir emniyet olursa böyle bir idare manzumesi en müşkil iş-

ni hiç bir nüfuz ve tasallütun tesirinde bırakmaksızın temin etmektedir. Bu siyaset şiddetle takip olunmaktadır. Bu hususta Cumhuriyet Jandarma ve zabitanın hizmet ve fedakârlığı takdirimize lâyıktır. Bunu memnuniyetle ifade ederim.

IKTİSADİ İNKİŞAFIMIZ: Memleketin fikri ve iktisadî inkişafında yüksek terakki sahibi olmasına alışmak idealimizdir. Fakat bu inkişafın medeni ve milli sınır haricinde cereyan almasını prensiplerimize muvafık bulamayız. En yeni kanunlarla mücehhez olan adiyemizin baya-

leri bile kolaylıkla başarabilir. Bunun misalini, haricte olduğu kadar kendi millî hayat ve tarihimize de görüyoruz. Bunun için, Türk vatandaş yüreği emniyet hisleriyle dolu olduğu halde inkişafın kendisine çizdiği ferdi ve içtimai vazife yolunda sükün ve neş'e içinde yürüyebilir. Böyle bir manzaranın beynelmilel politikada Türkiyenin mevkiini ne kadar yükselteceğini ise izaha lüzum görmüyoruz.

Sürt Mebusu MAHMUT

hayranlık ve takdir ..

Şili ahalisi "Gazi Mustafa Kemal...", adını bu hisle anıyor

Sefir M. Briones Lucoun gazetemize beyanatı

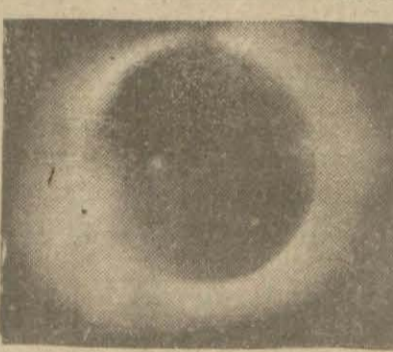
Geçenlerde Ankaraya giden «Şili» hükümetinin Türkiye ve Mısır müessili M. Briones Lucoco cenapları dün şehrimize gelmiştir.

Sefir cenapları (Türkiye - Şili) münasebatı hakkında bir muharririmize atideki beyanatta bulunmuştur.

Türkiye Cumhuriyetiyle dostluk ve ikamet muahedelerini aksettik. Yeni ticaret muahedesi hazırlıklarla meşgul oluyoruz ve bilhassa iki memleketi alakadar eden ve itihale lüzum olan maddeler üzerinde tetkikat yapmaktayım.

Bir aya kadar tekrar Ankara ya giderek bu hususta müzakerata başlayacağız. Türkiyeden Şiliye başlıca ih-

(Mabadi üçüncü sahifede)

Güneş tutuldu

Ay da tutulacak, dünkü küsuf nasıl oldu?

Dün İstanbul ve memleketin muhtelif yerleri bir küsuf halkıvayeye şahit oldu. Fakat o esnada hava bilhassa güneşin önu kapalı olduğundan bu hadisei semaviye seyredilememiştir.

Rasatânenin verdiği malûmata nazaran küsuf şehrimizde 13,44 de başlayarak 42 dakika devam etmiştir. Küsuf Ankara ve havalisinde saat 14 te başlayarak 14,08 te bitmiştir.

Rasatâne bu küsuf halkını ve bundan dolayı ilmen kıymetsiz olmasına rağmen sonuna kadar takip etmiştir.

Fatih bey Güneş tutulması İnebolu ile Zonguldak arasındaki sahilin ortasından geçen bir hatta Sivasın üstünden ve Van gölü altından mürür eden bir hattın cenubundaki umtakilardan görülebilmektedir. Muğla ve Bodrum havalisinde de müşahade edilemiştir.

Mamafî küsufun rüyet sahası daha çok geniştir. Garli Afrika Kinesinden giren ve Konya cenubundan geçen Zengibar dan çıkan 30 kilometroluk bir şeritten ibaret olan sahada küsuf müşahade edilemiştir.

AY DA TUTULACAK Teşrinisaniin 17 inci gecesi saat 2,12 de ay kusmen tutulacaktır. Bu hüsus hadisesi saat 4,19 a kadar devam edecektir. Hüsus, cenubi Afrika ve Asya ile Amerikada takip edilebilecektir.

Yeni devre İsmet Paş. Hz. inin nutukları

Başvekilimiz çok mühim ve uzun bir nutuk irad edeceklər

ANKARA, (Telefonla) — Müspet faaliyet ve politikasile Reisicümhürün ve Büyük Millet Meclisinin itimadını kazanmış olan İsmet Paşa ve hükümeti, meclisin yeni faaliyet devresinde daha vasi bir faaliyete başlayacaktır. Başvekil Paşa bu seneki faaliyet programının umumi hatlarını mecliste irad edeceği bir nutukta izah edilecektir. İsmet Paşa'nın mecliste beyanatını ne vakit yapacağı belli değildir. Her halde önümüzdeki hafta içinde olacaktır. Bu beyanat çok ehemmiyetli ve uzun olacaktır. Hükümetin takip ettiği siyasetin umumi hatları izah edilecektir. Nutuktan evel İrkada hasbihal edilmesi muhtemeldir. Başvekil Paşa izahatından sonra meclisin itimadını istiyecektir. Mevcut vaziyete ve meclisin te-mayülâtına göre, İsmet Paşa hükümeti ittifak ile itimat kazanacaktır.

Filistinde karışıklık

Bugün için umumî greve karar verildi

Kudüste geçen pazartesi Yerli Araplar tarafından bir kongre akdedilmiş ve Cumartesi yani bugün için umumî grev ilânına karar verilmiştir.

Bu kongreye ait tafsilât ikinci sahifemizededir.

Sığırtmacı Mustafa

Peş yakında hastaneden çıkıyor

Mustafa 5 kilo artmıştı

Gazi Hazretlerinin Yalovayı ilk teşriflerinde himayelerine mazhar olan sığırtmacı Mustafa tahtı tedavide bulunduğu Etfal hastanesinden çıkmak üzeredir.

Hastanede büyük bir itina ve ihtimam ile tedavi gören bu zeki ve sevimli çocuk tamamen iyileşmiş ve ağırlığı 5 kilo kadar artmıştır.

Çok neşeli ve dinç bir hale gelen sığırtmacı Mustafanın yeğane ve en büyük arzusu Gazi Hz. ni görmektir.

Geçenlerde kendisini ziyaret edecek hatırımlı soran Maarif vekili Cemal Hüsnü beye bu hasretten derin bir teessürle bahsetmiştir.

Vekil beyin: «Ankaraya gidiyorum. Bir diyecem varmış, diye sorması üzerine sığırtmacı Mustafa:

— Gazi Hz. nin ellerinden öperim. Okuma ve yazmağı öğrenmek için bir an evel mektebe gitmek istiyorum.» demiştir.

Çocuk ultra viyole tedavisinden çok istifade etmiştir. On güne kadar bu tedavi hitam bu tedavi hitam bulacak ve kendisi hastaneden ayrılarak yatı mektebine yerleştirilecektir. Hastanenin doktorları sığırtmacı Mustafanın şihhi vaziyeti düzeldiğini ve artık mektebe girmesine mani kalmadığını söylemektedir.

Mektepler açıldı İstanbul'da 700 dersane açıldı

Dün memleketin her tarafında okuma seferberliğine başlandı

16 yaşından 45 yaşına kadar her kes bu mekteplerde okumaya mecburdurlar

Dünkü merasim nasıl oldu

Memleketimizin her tarafında henüz okuma ve yazmağı öğrenemeyenleri chealetin karanlığından kurtarmak için hazırlanan Millet mektepleri dün akşam çok büyük merasim ve tezahüratla açıldı.

Bu okuma bayramı münasebetile Millet mekteplerinin ikinci ders senesi iptidasını ve harf in-

Dün Millet mekteplerinin küşadi münasebetile verilen müsamerelerden bir grup

arif Emini Muzaffer beylerle Maarif ve vilâyet erkânı Millet mekteplerinin bir kısmının küşat merasiminde bulunmuşlar ve muhtelif mntakalarda dolaşarak vaziyeti tetkik etmişlerdir.

Beyoğlu, Kasımpaşa ve Üsküdar'da bazı mekteplerde merasime bando müzika da iştirak etmiştir.

Dünkü tetkikatın neticesi çok mucibi memnuniyetlidir. Okuma ve yazma bilimyenlerin ekserisi bu mahrumiyetten bir an evel kurtulmak için kendi mntakalarındaki mekteplere müraacaat etmişlerdir.

Salâhiyyetar zevat, halkın gös terdiği alâkaya ve alman esaslı tertibat dolayısıyla, muayyen müddetten evel memlekette okuma esnası dahilinde mektep görmemiş kimse kalmıyacağı kanaatinde.

Dünkü küşat merasimi münasebetile Millet mekteplerinde müdür ve muallimler tarafından nutuklar ve konferanslar söylenmiş, harf inkişafının ve okumanın faidelere izah edilmiştir.

Merasim esnasında Millet mekteplerini gezen Maarif vilâyet erkânı ile ilk tediast müfet

(Mabadi üçüncü sahifede)

Dün açılan Millet mekteplerine ait bir intiba

kulübünün yıl dönümünü tesit etmek üzere Mektepler ve devair donanmış, halka mahsus mekteplerde müsamereler tertip edilmiştir.

Bu mekteplerde gündüz talebe eğlenceleri yapılmak, milli marş, şarkı ve manzumeler okunmak suretile güzel vakit geçirilmiş ve akşam saat on sekizden itibaren Millet dersanelerinin küşat merasimi icra edilmiştir.

Şehrimizde şimdilik (700) dersane açılmış ve ihtiyaç nispetinde tezyidi tekrâr etmiştir.

Vali Vekili Muhiddin ve Ma-

Dün gece Millet mekteplerini dolaşan Yal ve Maarif emini Beyler Nişantaşı 15 inci mektepde istiklal marşını dinlerken

Lisan bahisleri -11

Lisanda kümelenme münasebetlere Lisanın iç mihanizmesi

Lisan işaretlerinin muhtelif kalıplara girdiğini ve muhtelif örnekler üzerine dizilerek lakırdıyı teşkil ettiğini görmüştük. Lisanın kalıp ve örnek münasebetleri lakırdı zinciri üzerinde, hazır işaretler arasında cereyan eder.

Bundan başka lisan işaretleri arasında bir de "kümelenme, münasebetleri vardır, ve bu münasebetler "garip", işaretler arasında, sırf zihinde cereyan eder. Bunların lakırdı zinciri ile, ve ferdi iradesi ile alakaları yoktur.

Her hangi bir lisan işaretinin de anlaşılsın olsa onun etrafında muhtelif itikametlerle muhtelif kümelenmeler, -association- husule gelir. Meselâ (sorgu) kelimesini alalım. Zihnin bu kelimeyi:

1) "Soru", maddesiyle teşkil edilmiş kelimelerle;

2) -gu (ve ehenge göre diğer şekilleri olan -gu, -gi, -gi, -ku, -kü, -kr, -ki) lâhikasıyla teşkil edilmiş kelimelerle;

3) "sorgu", mefhumunun ailesiyle birleşmeleri.

Bunlar bir de kafiyeye kümesi diyebileceğimiz kelimeleri de ilâve edebiliriz. Ancak her zihinde kafiyeye kümelmesi hasıl olmaz.

"Sorgu", gibi "sor", maddesiyle bağliyan kelimeler pek çoktur:

Soru, sorma, soruk, sormak, sordurmak, sorusmak, sorulmak, sorurma, soruşma, sorulma; sorar, soracak, soran, sormuş, ve bunların bütün tasvirleri.

"Sorgu", bunlarla karşılaştırılarak maddesinin SOR olduğu anlaşılır, kıymeti de taayyün eder.

"Sorgu", gibi -gu (ve ahenkten inkişaf etmiş diğer şekilleri) ile teşkil edilen kelimeler de çoktur:

Dolgu, bulgu, duygu, uyku, örgü, büzgü, görgü, sürgü, çözü, yaygı, saygı, sarğı, kargı, çalgı, bilgi, bilegi, ağlağı, sıgı, seçgi, içki biçki, sergi, sevgi, vs.

Sorgu mefhumunun ailesi de gayri muayyen miktarda kelimeyi ihtiva eder.

Sorma, danışma, sual, mes'ele, bilmece, maamıma, istinat, söyket me, görüme, mulakat, interview konsultu, muhavere, vs.

Lisan bütün bu küme kelimeleri zihne - tabii tedrici olarak ve birer birer - tevdi etmiştir, ve lisanın bu kıymetler hazinesinde bu kelimeler, böyle, kümelî bir surette mevcuttur. Fert her seferinde, seri ve gayri şuari bir an içinde, zihninde bulunduğu o kümelere arasında, en ziyade maksadını ifade edebilecek kıymette olan lisan işaretini seçer alır, kullanır.

Ki kimsenin muhatabına: "Bu işi soruşturverin", dediğini farzedelim. O kimsin bu kalıbı (sigayı) intihap ve istimal edebilmek için lisanına "sor", etrafında hazırlanmış olduğı, bütün kalıp ve kümelenme münasebetlerinden istifade etmiş olmalıdır. Yani o kimsin "sor", ile bağliyan muhtelif binâli fiiller (sormak, sordurmak, sorulmak, soruşmak, soruşturmak, soruşturvermek, vs.) arasında, "soruşturvermek", yi bu fiilin muhtelif sigaları arasında emri, emrin muhtelif şahıs kalıpları (soruşturvereyim, soruşturverelim, -tin, -riniz, -sin, -sınız) arasında "soruşturverin", i seçmiştir. O kimsenin bu intihabını detemrine eden lisanın bütün zikrettiğimiz kalıpların mevcut olması ve onları zihninde hazır bulma sıdır. Lisanda "soruşturvermek", kalıbı mevcut olmasa başka bir kalıbın, meselâ "soruşturmak", mastarının emrine müracaat edilecekti, zihindeki maksat bununla ifade olunacaktı. O zaman "soruşturun", kalıbı başka bir kıymetle sarfedilmiş olacaktı. Emir sigasında da -in ile teşkil edilen kalıp eksik olup yalnız "soruşturverin", ve "soruşturveriniz", kalıpları mevcut olsaydı, o kimsin, muhatabı ile olan münasebatına göre, bunlardan birini tercih edecekti; lisanında -ver ile -veriniz şekilleri ortasında ki -verin şeklinin kalkması üzerine baki kalacak iki şeklin kıymeti de değişecekti.

Fert, diğer taraftan ve daha başta, birincisinden bir şey sormak isteği zaman soru ifade eden kelimeler (sorgu mefhumunun ailesi) arasında maksadını en iyi ifade edecek kıymette olan intihap eder: arkadaşından havadis "sorar"; müsterik bir işi alâkadar olana sormak, müstantik mazaunu "istintak eder"; (gazeteci) bir mesele etrafında "anket açar", yahut salâhiyet sahibi bir zat ile mulakat yapar bir heyette reis azaları "müşavere eder"; vs.

Bu kelimelerden her hangi birini işidenler dahi, derhal, tam kıymeti ile anlar (yani o kelimeyi mefhum ailesi içindeki arkadaşları ile en seri bir surette karşılaştırarak kıymetini tayin eder).

Uç nevi kümelenmeden birincisi kökün (maddenin) girdiği bütün kalıpları, ikincisi lâhikasının girdiği bütün kalıpları, üçüncüsü uzak kelime mefhum ile alâkadar bütün kelimelerin ihtiva eder. Bunlardan ikisi "gramatik" (sarfi - nahvi), üçüncüsü eleksikolojik (lügavi) dir.

Bu suretle, kümelenme münasebatı lisanın mühim bir karakterini meydana koyuyor, demektir. Birinci ve ikinci nevi kümelenme münasebetleri zengin olan lisanlara gramatik, üçüncü nevi kümelenme münasebetleri zengin olan lisanlara da leksikolojik derler.

Eski Latin ve Yunan lisanları son derece gramatik lisanlardır. Onlarda kelimelerin çoğu nisbi surette sebebî (motivé) yani müstaktil. İhtiyarı (arbitraire) ve sebpsiz (non motivé) kelimelerle sebebî kelimelerin imticiacı ifade kudretini, vuzuhu, sür'atle anlaşılmaz temin eder.

Bugünkü Avrupa lisanlarından Almanca en ziyade gramatik lisanıdır. Fransızca Lâtince'nin bir çok kelimesi kalıplarını kaybetmiş, tahlil edilmiş, sebpsiz kelimeler haline girmiştir. İngilizce ise Fransızcadan da daha az gramatikdir. Dünyada malûm lisanların en az gramatikali Çince'dir.

Lisanların bu karakteri mutlak değildir, devirden değişebilir de. Çince'nin umumen kahotki bir lisan olduğu tastik edilmişine göre sırf lek ailekolojik olmak bir lisan için büyük bir mahzurdur. Fakat Avrupa'nın bugünkü büyük lisanları arasında vuzuh ve metanet itibarile Fransızca'nın Almancadan aşağı kalmadığı şüphesizdir. Gramatik kalıplar ve örnekler ihtiyarı (sebpsiz) işaretlerin çoğundan husule gelen karalıhtır dağır, lakırdıyı aydınlatır. İki karakterin lisanda mütedil bir surette imtizaç etmiş olması mes'ut neticeler temin eder.

Türkçemiz esasen gayet gramatik bir lisanıdır. Gerek kök ve maddelerinin, gerek lâhikalarının her birinden teşkil edilen kalıplar pek çoktur. Fakat son sekiz on asırlık medeniyetinin verdiği ihtilaller neticesinde derin değişmeler uğradı: Bir taraftan lisana pek çok yeni kelimele alınarak ihtiyarı (sebpsiz) kelimelerin adedi çoğaldı. Diğer taraftan yabancı lisanlardan, bilhassa Arapçadan, Alman kelimeleri arasında kümelenme münasebetleri teşessü etti.

Meselâ bugün (malûm) kelimesi komeincecek bir yığın kelime mevcuttur:

Maruf, mefhum, mahrum, malûm, mansup, mâzur, macun, matrut, matruş (galât ise de halk kullanır), matbu, mazbut, meşhur, merbut, meşkin, mecur, mahdum, mahsus, mahsup, mahkûm, mahvuz, mahzuz, Memduh, Mahmut, vs.

Meselâ (Matbuat) kelimesi de - lâhikası sebebiile - kümelenerek kelimeler pek çoktur:

Mahrukul, meclisat, amelihat, teminat, icraat, ifsaat, vs.

Tef'il, tefe'ül, if'al, iftial, inifial, fail, ef'al, mefail, vs. gibi mastar, sıfat, cemi şekillerinin her birinden lisana girmiş ve yerleşmiş kelimelerin miktarı gayri muayyendir. Nisbet -i si, -dar, -hane gibi lâhikalar, (binaenaleyh, mamafı, ki, e-ğere, ve her...) gibi gramer aktier-i adam ekilisi lisana maledimdir.

Bu derin değişmeler sebebiile Türkçemizin eski karakteri aynı halde kalmamıştır. Bununla beraber lisamız şimdiki tekâmül safhasında dahi İngilizce ve Fransızcadan daha gramatiklidir. Lisamızın halihazırda büyük ve acil ihtiyaçları ayrıca teklif edilecektir.

Şimdi lisanın bütün uzuvlanmasını ve faaliyeti haline geçmesini görebiliyoruz.

Lisan birbirine sıkı sıkıya merbut ses ve manadan teşekküp etmiş, bir takım işaretlerden teşekkül eder. (Bu işaretlerin mevcudiyetini ise onları terkib eden seslerin ve manaların birbirlerinden (tefavütü) temin ettiği görülmüştü.)

Tefavüt esası üzerine kurulmuş olan lisan işaretleri iki nevi münasebetle birbirlerine bağlidir: biri kalıpları ve örnekler (sintagmalar) münasebetleri, diğeri kümelenme (association) münasebetleridir. Lisanın kıymetleri bu mürrekkep sistemini faaliyetinden, işlemlerinden doğmaktadır.

Bu mürrekkep sistem içinde her ayrı işaret üç çihetten teknil sistemde mevcuttur:

1) Lafzının ve manasının sisteme dahil bütün işaretlerinin lafzlarından ve manalarından mütefavit olmasıile;

2) Lakırdı zinciri üzerindeki kalıp ve örnek münasebetleriyle;

3) Zihinde, lisani teşkil eden bütün işaretler arasında muhtelif kümelenme münasebetleri ile.

Hiç bir lisan işareti yoktur ki lakırdı zincirine hususi ve münasip bir kalıp ile girmesin, veya hiç olmazsa bir lakırdı örneği dahilinde muayyen bir mevki işgal etmesin. (evet, hayir, hay hay! gibi mana itibarile cümle mahiyetinde bazı kelimeler mevcuttur. Bunlar lakırdıda hususi bir sekde girmiyorlarsa da miktarları gayet mahduttur. Umumiyetle, lakırdıda bunlara katılan diğer sözler, onlara da cümle dahilinde bir mevki vermektedirler.)

Kümelenme münasebetleri ile ise her işaret lisanın teknil işaretleriyle bağlanmıştır: maddesiyle teşkil edilen kalıplar, tasvirlerle bütün kalıplara iştirak ederler: bir ismin izafeti veya diğer bir hal bütün isimlerin izafetleri veya diğer halleri ile; bir fiilin her hangi bir sigası, zamanı ve şahsı bütün fiillerin aynı sigası,

zamanı ve şahsı ile münasebattardır. Bunun içindir ki işaretlerin birine arz olan her hangi bir değişme bütünü sistem dahilinde değişiklikler vücutte getirir.

Artık böyle bir sistem şahsı teşebbüslerle dokunmanın mümkün olmadığı bir kere daha anlaşılır.

AHMET CEVAT

HARIÇTEN ALDIĞIMIZ HABERLER

İngilterede Manş tüneli

Ticaret itibarile faydalı olmayacak

LONDRA, 31. A. A. — Manş tüneli projesini tetkika memur komisyonu tünelin ticarete faydası olmayacağını bildirmiştir.

MÜSABAKAYA GİRMIYECEK

LONDRA, 31. A. A. — İngiltere hükümeti bundan sonra "şinayder" musabakasına iştirak etmeyecektir.

EN BÜYÜK MEYVA BORSASI

LONDRA, 31. A. A. — Üçyüz bin İngiliz lirasına mal olan meyva borsası dün açılmıştır. Bu borsa, dünyanın en mühim meyva piyasası haline gelmiştir.

PARA PİYASASI

LONDRA, 31. A. A. — İngiltere bankasının iskonto nispetinin yüzde yarım tenzili haberi hoş bir tesir bırakmış ve daha iyi günlerin yaklaşmakta olduğuna bir lâmet telâkki edilmiştir. İskonto nisbetinin tenzili keyfiyetinin Vall - Street e karşı vaziyeti islahaya medet olmak üzere Londra ve Newyork malî mehafili arasında cereyan etmiş olan müzakeratın neticesi olduğu ihtimal dahilindedir. Şimdi İngiltereye doğru altın akma karta olduğu ve mühim miktarda paramın Londraya gelmekte olduğu görülmektedir. Diğer taraftan Amsterdam dan bildirildiğine göre, Pelemonk bankası yarından itibaren iskonto nispetini yüzde beşe indirecek ve Newyorktan alınan bir habere göre Federal rezerve bank da iskontosunu aynı nispete tenzil etmeyecektir.

TAMİRAT PARASI

LONDRA, 31. A. A. — Avam kamarasında M. Snovden İngilterenin bir sene mâlîye zarfında tamiir ve mütefiikler düyunu hesabına 34 milyon İngiliz lirası alacağını söylemiştir. Amerikann alacağı para 33 milyona balığı olacaktır.

Avusturyada

AMELE ARASINDA GÜRÜLTÜ

VİYANA, 31. A. A. — Vaşlarda kâin bir fabrikada amele arkadaşlarından "Heimvehren e" mensup üçüncü çalışmaktan menetmişlerdir. Bu üç kişi mensup oldukları cemiyet mensupları da hemen koşarak fabrikayı hücum ile ele geçirmiş ve teşebbüs etmişlerdir. Polis ve asker nizam ve sükûnu iade için müdahale mecburiyetinde kalmışlardır.

Yunanistanda

PARASIZLIK VAR...!

ATINA, 31. A. A. — M. Venizelos bir müddetten beri hissedilen para fikrinin sebebleri hakkında banka müdürleri ile istişareden sonra para ihracına lüzum olmadığını matbuata bildirmiştir.

Almanya

MİLLİCİLER KAZANAMADI

BERLİN, 31. A. A. — Saat 17 de milliyetperverlerin arayı umumiye müracaatleri lehinde rey verenlerin miktarı yüzde 9,29 nisbetinde idi.

REİSİCÜMHÜR NEZDİNDE

BERLİN, 31. A. A. — Reiscümhür mareşal Hindenburg, köylü birliği müesseselerini kabül etmiş ve onları Alman ziraatının geçirmekte olduğu buhran hakkındaki izahatını dinlemiştir.

TARBZONDA ANTREPO

TRABZON, 31. A. A. — Dünyen büyük antreponun kıışatı resmi yapılmıştır.

zamanı ve şahsı ile münasebattardır.

Bunun içindir ki işaretlerin birine arz olan her hangi bir değişme bütünü sistem dahilinde değişiklikler vücutte getirir.

Artık böyle bir sistem şahsı teşebbüslerle dokunmanın mümkün olmadığı bir kere daha anlaşılır.

AHMET CEVAT

Fransada Kim olacak?

Kabineye Tardieu geliyor. Fakat Daladier dahiliye nezaretini istiyor

PARIS, 1. A. A. — M. Tardieu reiscümhür M. Doumergue ile görüşükten sonra M. Briand ı ziyaret etmiş ve M. Briand kendisine muavenet vadinde bulunmuştur. M. Tardieu, bu gün sabahleyin müşavelerine başlayacak ve yine bu sabah M. Doumergue e cevabını verecektir.

PARIS, 31. A. A. — M. Tardieu, M. Cheron ve M. Loucheur, M. Daladier nin kabine de bulunmasına itiraz etmemekle beraber dahiliye nezaretine getirildiği takdirde hükümetin daha ilk günden akalivete kalacağını beyan etmişlerdir. M. Daladier, diğer nezaretleri kabul hususundaki teklifleri reddetmiştir.

İLK SAFHA

PARIS, 31. A. A. — Dahiliye nezaretine getirilecek zatin intihabı maruz kaldığı müşkülât dolayisile M. Clemantel siyasî müşavelerine nihayet vermiştir. Mümaileyh, Elize sarayına gitmeden evel M. Briand ı ziyaret etmiştir. M. Clemantel in kabine teşkilinden sarfınazar edeceği muhakkak ad edilmiştir. M. Daladier nin Clemantel kabinesine girmekten imtina etmiş olduğu söylenmekte ve buna sebep olarak kendisine dahiliye nezareti vadedildiği halde harbiye ve yahut adliye nezaretlerinin teklif edilmiş olması gösterilmektedir. M. Daladier, bu iki nezarete hakkındaki teklifi reddetmiştir. M. Clemantel kendisinin dahiliye nezarete gelmesinin müşkülât çıkaracağını, izah etmesi üzerine kabineye iştirakten imtina hususunda ısrar etmiştir.

PARIS, 31. A. A. — M. Daladier M. Clemantel in kabinesine iştirake davet etmiş ve radikal sosyalist fırkasının müzaheretini hakkında teminat vermiştir. M. Clemantel in Marin ve Majinot grupları hariç olmak üzere bir cumhuriyetperver temerküz kabinesi teşkil etmesini müsaadebahis olacak surette kendisine lâzımgelir müzaheretleri temin etmiş olduğu haber verilmektedir.

PARIS, 31. A. A. — Reiscümhür M. Doumergue saat 21/40 ta Elize sarayında M. Tardieu yü kabul etmiş ve mümaileyh kabine teşkiline memur eylemiştir.

Bundan evel M. Clemantel reiscümhura dahiliye nezareti ne getirilecek zatin intihabında düşer olduğu müşkülât dolayisile kabine teşkilinden vazgeçmiş olduğunu beyan eylemişti.

Lehstanda

MİLLET MECLİSİ AÇILMADI

VARŞOVA, 1. A. A. — Mareşal Pilsudski yi alkışlayan za-bitelerin diyet koridorlarında kalmakta ısrar etmeleri kıışat ceslesinin akdine mani olmuştur. Celse 4 T. Sanıye talik olunmuştur.

PAPA VE YAHUDILER

ROMA, 1. A. A. — Papanın M. Drumond ile icra etmiş olduğu mülakat ile Filistindeki vaziyet arasında bir münasebet bulunduğuna dair bir şayia devran etmektedir. İngilterenin Malta adasındaki siyaseti meselesinin de mevzuu bahsedilmiş olduğu rivayet edilmektedir.

İKİ ARTİST

Dün Atınadan gelen bir telgrafa göre, Amerikadan hususi bir yatla Pireye giden sinema artisti Fair Banks ile zevcesi Mari Pikros dün Mısra hareket etmişlerdir.

Mektepliler müsabakası

25 inci hafta bitti

Cevaplarını bugün akşama kadar gönderiniz.

Rusyada Türk dostluğu

İzvestiya'nın mühim bir mekalesi

MOSKOVA, 31. A. A. — İzvestiya gazetesi "Türkiye cümhuriyetinin altmış yıldönümüne tahsis ettiği makalede devlet islahatının tahakkuku için Türkiye tarafından yapılan mücadelenin başlıca safhalarını kayıttan sonra diyor ki: Türkiye cümhuriyetine Osmanlı imparatorluğundan miras olarak millî, iktisadî bütün şubelerde mütefessih ecnebi sermayesinin tahakkümü - millî sanayiden mahrumiyet, ziraatte iptidai bir usul kalmıştı, cümhuriyet hükümeti kısa bir zamanda ziraatin açkız bir bütçe temin etmiş, umumî seviyesini yükseltmiş, demiryolları, fabrikalar sanayi şubeleri tesis etmiştir. İzvestiya, bu gün Türkiyeve eski devre dönebilme ümidini besleyen tek bir kişi bulunmadığını zikrederek Türk millî hareketine Sovyet cümhuriyetleri itihadının müzaheretini ve Türk-Sovyet dostluğunu kaydetmiştir.

Filistinde

Kadın ar toplandı

Kudüsten yazıldığına göre Filistin kadınları arasında geçen cumar tesi günü Kudüste bir kongre akdedilmiştir. Bu kongreye iştirak eden kadınlarda din farkı gözetilmediğinden Müslüman ve Hıristiyan bütün yerli kadınlara müessesileri bu içtimada bulunmuşlardır. İçtimada maksat kadınlara sırf kendilerine ait olan bir takım meselelerin müzakeresinden ibaret değildir.

ERKEKLER DE TOPLANDI

Filistin kadınlarının kongresinden sonra geçen Pazartes günü Kudüste Filistin, Suriye, Maveraı Erden Araplarının muhahşaları tarafından 1500 kişilik bir içtima akdedilmiştir. Bu içtimada meşhur duvar meselesi mevzuu bahsoltulmuştur. Yahudiler ce ziyaret edilip ağlanan bu duvar Müslüman evkafına ait olduğu çihetle orada İngiliz memurları tarafından yapılan değişiklik Arapları asabileştirmiştir. Bin beş yüz kişinin iştirak ettiği bu içtimada verilen karar şu olmuştur:

1 — Duvar hakkında yapılan her türlü tahdidatın protesto edilmesi, 2 — İngiliz hükümetinin Balfour beyannamesini tanımadığı ilân etmesi için teğebbüsât icras, 3 — Balfour beyannamesinin yıl dönümü olan cumartesi günü (bugün) Filistinde umumi grev ilânı.

Bundan sonra bütün kongreye iştirak etmiş olan Müslüman ve Hıristiyan yerli kadınlara muhahşaları büyük bir nümayiş yaparak dağılmışlardır.

Ziraat bankası

Heyeti umumiye içtimai

ANKARA, 1 (Telefonla) — Şehrimizde toplanacak olan ziraat bankası heyeti umumiye içtimamın 26 Teşrinisani Çarşamba günü yapılması tekrâr etmiştir.

Ticaret odaları

Hangileri lagvedilecek

ANKARA, 1 (Telefonla) — Lağvı icap eden ticaret odaları için İktisat vekâleti tarafından hazırlıklara başlanmıştır. Lağvedilecek ticaret odaları Kânunusani iptidasma kadar tespit edilmiş olacaktır.

Memurlar için

ANKARA, 1 (Telefonla) — Şehrimizde memurların iskânı için inşası mukarrer apartmanlar yakında münakasaya vaziedilecektir. Bunlara ait plânlar hazırlanmıştır.

Son bahar

Ankara at koşuları dün yapıldı

ANKARA, 1 (Telefonla) — Bugün yapılan son bahar koşuları çok güzel ve heyecanlı oldu. Handikap koşusunda Yavuz birinci gelmiştir. Üçüncü koşuda Selim Sait beyin «Rüçhan» birinci, Suphi paşanın «Al Ceylan» ikinci gelmiştir.

Evkafta

Tahsilât nasıl yapılacaktır?

Evkaf müdüriyeti almakta olduğu bir hayli varidatın kolayla tahsili için Mâlîye tahsil şubeleri tarzında şubeler açmağa karar vermiştir. Muhtelif yerlerde açılacak bu şubeler vasıtasile Evkafın kira, icare, maktuca, tahsilat gibi tahsilâtı kolayla yapılacaktır.

Son Haberler

Yeni bütçe dün M. meclisine verildi

Bütçenin masraf yekûnu iki yüz yirmi iki milyon 834,330 lira, varidat yekûnu 222,992,000 liradır

ANKARA, 1 (A. A.) — Büyük Millet Meclisi bugünkü celsesinde hükümet 1930 bütçesini Meclis tevdi etmiştir. Bütçenin masarifat yekûnu 222.834.330 lira ve varidat yekûnu 222.992.000 liradır.

Masraf bütçesi Vekâletlere şu suretle tahsis edilmiştir:

Büyük Millet Meclisi	2,089,878
Riyaseti Cumhur	314,774
Divanı muhasebat	584,290
Başvekâlet	891,438
Şurayı Devlet	229,833
İstatistik U. M.	62,005
Diyanet işleri reisliği	1,677,157
Mâlîye vekâleti	15,885,792
Dünyu umumiye	33,066,591
Gümrükler U. M.	5,152,030
Tapu ve kadastro U. M.	1,400,495
Dahiliye vekâleti	4,161,368
Posta telgraf ve telefon U. M.	5,979,520
Emniyeti umumiye U. M.	4,529,984
Jandarma U. K.	9,065,738
İskân müdürlüğü	1,460,690
Hariciye vekâleti	3,969,808
Matbuat umum müdürlüğü	440,362
Sıhhat ve içtimai muavenet V.	4,399,106
Adliye vekâleti	7,252,881
Maarif vekâleti	8,137,233
Nafia vekâleti	34,006,000
İktisat vekâleti	8,482,234
Limanlar U. M.	300,170
Millî müdafaa vekâleti	
Kara	56,369,208
Hava	1,215,980
Deniz	6,186,356
İmalât harbiye	4,842,489
Harita U. M.	681,026
Varidat bütçesinin müfredatı bunlardır	
Bilvasıta vergiler	49,525,000
İktisat vergiler	94,350,000
İnhisarlar varidatı	47,130,000
Damga harçları ve kaydiyeler	14,806,000
Müesseseler hasılatı	7,346,000
Müteferrik hasılat	8,835,000
Tavizattan tahsilât	200,000
Mülga vergiler bakayası	800,000

Divanı riyaset intihabı

ANKARA, 1 (A.A.) — Büyük Millet Meclisinde Reiscümhür Hazretlerinin nutuklarından sonra riyaset divanı intihabı yapılmıştır.

Meclis riyasetine Balkesir mebusu Kâzım paşa Hazretleri mevcut 268 mebusun ittifakile intihap edilmiştir. Reis vekilliklerine 268 er rey ile Nurettin Ali (İstanbul), Hasan (Trabzon), Refet (Bursa) beyler intihap olunmuşlardır. İdare amirliklerine Necip Ali (Denizli), Şükrü (Çanakkale), Fahih Rifkî (Bolu), ve kâtipliklere Ruşen Esref (Afyon), Haydar Rüştü (Denizli), Süreyya (Tokat), Avni (Yozgat) beyler seçilmişlerdir.

Kırklarelide Millet mektepleri

Kırklareli, 1 (Milliyet) — Bugün burada büyük bir bayram yapıldı. Bütün halkın iştirakile 268 er rey ile Nurettin Ali (İstanbul), Hasan (Trabzon), Refet (Bursa) beyler intihap olunmuşlardır. İdare amirliklerine Necip Ali (Denizli), Şükrü (Çanakkale), Fahih Rifkî (Bolu), ve kâtipliklere Ruşen Esref (Afyon), Haydar Rüştü (Denizli), Süreyya (Tokat), Avni (Yozgat) beyler seçilmişlerdir.

İKTİSAT MUSTEŞARI

ANKARA, 31 — İktisat vekillikü iktisat müsteşarı Şakir Bey Konya treni ile mezenen Adanaya gitmiştir. Şakir Bey Adanadan sonra, İstanbula gelecek oradan Ankaraya dönecektir.

İstirahat ve tebdili hava maksadı ile yapılmakta olan bu seyahatte Şakir Bey vekâlete ait tetkikatta da bulunması muhtemeldir.

I TALI BEY

ANKARA, 1 — Birinci umumi müfettiş İbrahim Tali Bey bugünlerde buraya gelecek mün takasına ait işler hakkında alâkadar vekâletlerle temas edecektir.

Evkafta

Gazi Hz. nin nutku

Birinci sahifeden mabat

irefi ve adaleti tatbik için gösterdiği dikkat milletten huzur ve huzurunu masun tutmağa kafi vaziyettedir. (Alkışlar)

Memleketin sıhhati mühim bir arızadan müteessir olmaksızın geçmiştir. Her nevi sıhhi mücadeleyi mümkün olan derecede seri ve geniş bir surette takip etmek başlıca hedeflerden olmağa lâyiktir.

YENİ NAHİYELER:

Dahili idarede tam teşkili na hiyeler artırılmaktadır. Bunu bilhassa tavsiye etmek isterim. Yeni nahiyelerin açıldığı yerlerdeki vatandaşlar mazhar oldukları kolaylıktan memnuniyet göstermektedirler. Diğer taraftan bazı vilayetlerde, hususî tedbirlerindeki tediyenin intizamsızlığı görünüyordu. Bu intizamın tek çaresi hususî bütçelerin havaliden uzak hakikî adetleri hakikî hesaplara istinat ettirmesidir.

Hükümetin bu hususu mürakabada bulunması mahtuptur.

MAARİFTE:

Meclisinizin en büyük eseri olan Türk harfleri memleketin umumi hayatına tamamen tatbik olunmuştur.

İlk müskilât memleketin mefkûre kuvveti ve medeniyete olan muhabbeti sayesinde kolaylıkla yenilmiştir. Millet mektepleri normal tedrisat haricinde kadim ve erkek yüz binlerce vatanın nurlanmasına hizmet etmiştir. Bu mekteplerin daha fazla bir gayret ve şevk ile idare edilmesi lâzımdır. Cumhuriyetin karesi, deniz ve hava kuvvetleri her hususta kıymetli takdiri ve itimadınıza lâyiktir.

Bunu tam ve kat'î kanaatla söyleyebilirim. (Sürekli alkışlar)

HARİCİ SIYASETİMİZ:

Milletin muhterem vekilleri hariciyede dürüst ve açık olan siyasetimiz bilhassa şükri fikri müstenittir. Beynelmile her hangi bir meselemizi sulh vasıtalarıyla halletmeği aramak bizim menfaat ve zihniyetimize uyan bir yoldur. Bu yoldan hariciye bir teklif karşısında kalmağın içindir ki emniyet prensibi ve onun vasıtalarına çok ehemmiyet veriyorum. Beynelmile sulh havasının mahfuziyeti için Türkiye Cumhuriyeti iktidarını dahilinde her hangi bir huzur netten geri kalmıyacaktır.

İKTİSADİYAT:

Aziz arkadaşlarımız, memleket iktisadiyatı bütün dikkat ve faaliyetimizi bilhassa cezbetmektedir.

ZİRAATİMİZ:

Ziraatte geçen istihsal senesi bazı maktalarla tabii tesirata uğrayarak zarar oldu. Bununla beraber vaziyet evvelki senelere darlığına nispetle umumiyetle normale yaklaşmıştır denilebilir. Ziraat Enstitülerin, bir an evvel vücutte getirilmesine ehemmiyet veriyorum. Bu sene ziraat kooperatif teşkilatına başlanmıştır bilhassa memnuniyetimi ifade ediyorum. Bu kooperatif memleketin her tarafına teşkil etmeği ziyade iltizam ediyorum. Kezâlik çiftçiyeye arazi vermek te hükümetin mütemadînden takip etmesi lâzım gelen bir vaziyettir.

Çalışkan Türk köylüsüne işleyeceği kadar toprak temini yapmak memleketin istihsalatını arttıracak başlıca çarelerdendir.

TİCARETİMİZ:

Ticaret sahasında normal gaitinin tesis ve takviyesine devam olunmaktadır. Bir sene zarfında teşekkül eden Türk şirketlerinin temsil ettikleri sermaye 3 milyon lirayı geçmektedir. Bu ve ticaret tahsil için gösterilen ziyade rağbet ticarete inanan kuvvetli delillerdir.

DENİZ TİCARETİMİZ:

Deniz ticaretimiz ve bilhassa Seyrüsefain idaresinin terakkîleşmesi hız ile zikredirim. Seyrüsefainin gerek deniz vasıtaları ve gerek fabrikalar ile geniş miktarla kuvvetlendirmek lâzım olduğu görülmüştür. Bu lüzumu alâkanıza arz ederim. Yeni ticaret müesseselerinin müzakere ve intizamı memnuniyetle iyi bir mecradadır. Bu lüzumu alâkanıza arz ederim.

YENİ YUNAN SEFİRİ

Yeni Yunan sefiri M. Polihroniyadis yarm Romanya vapuruna Atınadan şehrimize gelmesi beklenmektedir.

bu devrede işgal buyurduğunuz iktisadî kanunların ehemmiyeti pek ziyadedir. Alışkanu nu yeni maden kanunu bunların başlıcalarıdır.

NAFIADA:

Muhterem efendiler, Büyük Millet Meclisinde son beyanattımızdan bu güne kadar geçen bir sene zarfında vatanı yeni den 445 kilometre demiryolu döşenmiştir. Bir seneye kadar da 500 kilometre döşenilmesi mukarrerdir. Erzurum hatına imzalı ihzari ameliyat hararetle devam etmektedir. Mersin-Adana demiryolu Devlet demiryolları ciyesine ilhak edilmiştir. Kanaat ve itimat veren bu sadeler ve hadiselere beraber arzedeyim ki yeni açılan demiryollarının ilk seneler için zaruri olan işletme açıkları dahil olduğu halde umumî işletme kendini idare etmektedir. Yol vergisi hasılatının tamamen elde edilmesi ehemmiyetle takip olunmak lâzımdır.

Su işlerinin teşkilâtı etütlerin henüz başlangıçındadır. İktisadiyatımızın ana tedbirlerinden olan su işleri umumî idaresinin kendi kabiliyeti ve kudretiyle sağlanmak üzere tedbirler alınmaktadır. Birinci mühendis ve fen memuru sıfatıyla ve daha çok adette ehliyetle yetiştirmek için yeni tedbirler almak icap eder. Maliyetin azaltılması için muvaffakiyetle geçmektedir. Harici borçların tediyası, Anadolu hattı tesislerinin ödenmesi ve (mabadi sitlerinin ödenmesi ve teadül kanununun tatbiki mali bünyenin sağlanması ve bütçemizin hakikî ve hesaplı olması sayesinde başlatılmaktadır. (Alkışlar)

Senelerden beri mali sahada devam eden ıslâhat bu seneki faaliyetimizde de yeni mevzular bulacaktır. Ücretli memurlar ücretlerinin tanzimi yeni müzayedeye ve münakaşa kanunu bu cümleden dir.

Büyük Meclise takdimi mukarrer olan askerî vesivil tekeül kanununun ehemmiyeti üzerine de bilhassa dikkatinizi celtirmek isterim.

Devlet bankasının teşkiline dair kanun da Büyük Meclise takdim olunacaktır.

Aziz arkadaşlarımız, Semereleri işlerle geçen faaliyet senelerinizin biri daha mühim mevzulara siz bekliyorsunuz. Sizin için büyük muvaffakiyetlerdir. Sizin muvaffakiyetiniz milletten sadetidir, selâmetidir.

(Siddetli ve sürekli alkışlar)

Reisi cumhur hazretleri mebusların ve saminin siddetli ve sürekli alkışları arasında salonu terk buyurmuşlardır. Müteakiben divanı riyaset intihabı yapılmıştır.

Kâzım paşa Hz. nin nutku

ANKARA, 1 (A.A.) — Bu gün Büyük Millet Meclisinde tekrar riyasete intihap edilen Kâzım paşa Hazretleri intihabını müteakip riyaset makamından şu nutku irat etmiştir.

Muhterem arkadaşlarım, Beni bu içtimal senesi için de meclis reisiğine intihap ettiğinizden dolayı teşekkür ederim. Sizin itimadınızın devamı benim için en büyük mazhariyettir. Bana tevdi ettiğiniz mühim ve şerefli vazifeyi bundan evvelki senelerde olduğu gibi dikkatle ifa ya çalışacağım. Bu hususta sizin de muavenet ve müzaheretini rica ederim. Meclis âliye muvaffakiyet ve milletimize sadetler diler ve cümlemizi hürmetle selâmlarım.

NUTKU TELSİZ BUTUN DÜNYAYA VERDİ

Gazi Hazretlerinin büyük ve tarihi nutuklarını Posta idaresinin Ankara telsizi bütün dünya ya neşretmiş ve İstanbul telsiz telefonu da tavassut ederek nutku abonelerine dinletmiştir.

Lambal radyosu olanlar nutku doğrudan doğruya telsizden ve kulaklıklarla radyolarla bilavasıta nutku dinlemek fırsatını elde etmişlerdir.

Telsizle alınan tertibat sayesinde ses çok bariz işidilebilmiştir.

YENİ YUNAN SEFİRİ

Yeni Yunan sefiri M. Polihroniyadis yarm Romanya vapuruna Atınadan şehrimize gelmesi beklenmektedir.

MILLİYETİN ŞEHİR HABERLERİ

Ekonomi İncirlerimizin ihracı

17,277,883 kilo incir İzmir borsasında satıldı

İzmir ticaret odasının yaptığı istatistiğe nazaran İncir ihracatı şu vaziyettedir:

Mevsim iktidasından şimdikiye kadar İzmir Borsasına 22,500,000 kilo incir ile takriben 3,000,000 kilo hurda incir gelmiş ve bunlardan 17,277,883 kilo incir, hazır ve vâdeli olarak 1,695,134 kilo hurda incir satılmıştır.

Geçen sene aynı müddet zarfında İzmir tahminen 28,000,000 kilo incir ve 830,000 kilo hurda incir gelmiş olup bunlardan 20,590,956 kilo incir ve 232,643 kilo hurda incir satılmıştır.

Bu sene son hafta zarfında Borsada satılan 1,239,260 kilo incir cinslerine göre, 10-60 kuruştan, hazır olarak 111,435 kilo hurda incir de 5-10 kuruş üzerinden muamele görmüş tür.

Geçen senenin aynı haftası zarfında satılan 1,212,790 kilo, cinslerine göre, 13-65 kuruştan ve 4,385 kilo hurda incir de 1011 kuruş üzerinden muamele görmüştür.

Son hafta zarfında limanımızdan cenebi memleketlere 1,988,166 kilo sevkıyat yapılmıştır.

Mevsim iktidasından şimdikiye kadar muhtelif memleketler limanlarına vaki ihracat ise 16,852,672 kilodur.

Bugday ucuzlıyor Anadolu'dan çok bugday geliyor

Bu günlerde Anadolu'dan gelen bugday miktarı artmıştır. Bundan bir hafta evel Macar bugdayları piyasamızda bugdaylarımızı rekabet ediyordu. Son günlerde Anadolu'dan fazla mal gelmesi fiyatları indirmiştir. İki gün içinde Anadolu'dan muhtelif yerlerinden 19 vagon bugday gelmiştir.

Mektepler açıldı

Birinci sahifeden mabat tişleri, müdaviimlere bazı sualler sorarak tetkikatta bulunmuşlardır.

MÜSAMERELER ÇOK PARLAK OLDU

Millet mekteplerindeki müsamere İstiklâl marşile başlanmış bunu muhtelif cazip numaralar takip etmiştir.

Bilhassa Emirân ilk mektebinde tertip edilen müsamere çok mükemmel olmuştur. Dün akşam kısat marşimini müteakip Millet mekteplerinde ilk ders verilmiştir.

Tedrisat haftada altı saat olup kadınlara bugün ve çarşamba günü on beşten itibaren birer saat, pazartesi ve perşembe günleri on dörtten itibaren ikişer saat ders gösterilecektir.

Erkek müdaviimlere cumadan başka her akşam bir saat ders vardır. Bu dersler muhtelit olduğu için kadınlardan isteyenler devam edebileceklerdir.

Şirketlerle fabrikalarda ve diğer umumî müesseselerde okuma öğrenimiyen kalmamıştır.

16 yaşından 45 yaşına kadar okuma bilmeyenlerin Millet mekteplerine devamı mecburidir. Kaydolmayan veya kaydolup da devam etmeyenlerden Vilâyet idare meclisi tarafından verilen kararlar 5 liradan 60 liraya kadar nakdi ceza alınacaktır.

Mahallelerde dün gece de davullar çalınarak Millet mekteplerinin açıldığı ilan edilmiş ve alâkadarlar davet olunmuştur.

Millet mekteplerine devamı lâzım gelenler tespit edilmiştir. 15 tegrinisiye kadar mekteplere kaydolmak üzere kabul edilmiştir.

HALKLA HASBİHAL

Vali Vekili Muhiddin B. Maarif Emîni Muzaffer B. ile birlikte saat on dokuz buçukta Nişantaşına 15 inci ilkte mektebe gitmiş ve bu mektebin kısat resmini bizzat yapmıştır.

Bunu müteakip Nişantaş ve Beşiktaşta diğer mektepleri ziyaret eden Vali ve Maarif Emîni beyler bundan sonra İstanbul cihetine geçerek bazı mektepleri ziyaret etmişler ve derhananelere toplanan halkla harf inkılabı ve faideleri etrafında hasbihal etmişlerdir.

İzmir birinci en çok İzmir okuyor

Maarif emanetine gelen istatistiğe göre Türkiye'de en çok mektebi olan vilâyet, İzmir vilâyetidir. İstanbuldaki ilk mekteplerin adedi 600, İzmirde ise 900 küsurdur. Nüfus adedine nispetle de en çok talebe İzmir vilâyeti dahilindedir. Şu hale nazaran Maarif itibariyle Türkiye'de en ileri memleket İzmir demektir.

POLİTE

Nasıl öldü?

Bir şırınga, bir hasta ve.. bir müracaat!

Ölen kadının kocası müddei umumilikten ne istiyor?

Son Saat refikimizin yazdığına göre zabıta ve adliye garip bir ölüm vakasının safahatını tahkikle meşguldür. Bu vaka şu suretle olmuştur:

Küçük Mustapaşada oturan Bahriye yüzbaşlarından müteakip İbrahim beyin zevcesi Remziye hanım Beyoğlundaki hususî bir hastaneyeye tedavi edilmek üzere yatmıştır.

Fakat bir kaç gün sonra hastanın belkemiğine yapılan bir şırınga dolayısıyla vaziyeti birdenbire fenalaşmış bütün tedbir lere rağmen hasta bir gün sonra ölmüştür.

Ertesi gün ölen kadın Eyyup mezarlığına gömülmüştür. Üç gün sonra İbrahim bey zevcesinin bu şırınga yüzünden öldüğünü haber alınca hemen zabıta ve müddei umumiliğe müracaat etmiş gösterilen lüzum üzerine ceset mezardan çıkarılarak morga nakledilmiştir.

Morg muayeneden sonra bu hususta rapor verecek, hastanın sureti vefatını bildirecektir.

ŞAHTA PARA SÜRERKEN dün köprü kişesine sahte bir yisseyar satıcılarından Mehmet rımbiş kuruş sürerken yakalanmıştır. Mehmet bu parayı bir müsteriden aldığı söylemiştir.

BİR GÜNDEKİ KAZALAR! Otomobil kazaları devam etmektedir. Dün de gene dört kazaya olmuştur. Bu kazaların tafsilâtı şudur:

1 — Pangaltıda oturan Aptullah efendinin oğlu Muzaffer Şişane yokuşunda 2209 numaralı otomobil çarpmış, çocuk başından ve ayaktan yaralanmıştır. Şoför kaçmıştır.

2 — Fatihte Cebeci caddesinde İsmail Hakkı isiminde müteakip bir za 2164 numaralı otomobil çarpmıştır. Şoför Mehmet yakalanmıştır.

3 — Tütün inhisar idaresinin 228 numaralı kamyonu Aksarayda dülger Halil efendiye çarpmış, ayaktan yaralanmıştır. Şoför kaçmıştır.

4 — Şoför Aptullahın idaresindeki 1478 numaralı otomobil Şehzade başında 6 yaşında Orhan isiminde bir çocuğa çarpmış yaralanmıştır.

Birtagayyüp! Edirneli bir tüccar İstanbul'da kayboldu!

On gün evel şehrimize gelen Edirneli bir tüccar tagayyüp etmiştir. Keyfiyetten zabıta haberdar edilmiştir.

Kaybolan zat Edirne'de büyük yağ mağazası sahibi Ahmet efendidir. Bu zat teşrinin evvelini yirminci günü yağ satmak üzere İstanbula gelmiş, Sirkeci'de Haleb oteline inmiştir. İstanbulda yağları satan Ahmet efendi bir kaç gün sonra Edirne'de akrabalarından ve tüccardan bir za mektup yazmış, hayatta yaşamağın bittığını, çocuklarını iyi bakılmasını yazmıştır. Bu mektubu yazdığı günün akşamı da ötele gelmiştir.

Bu mektubu alan zat hemen ertesi günü İstanbula gelmiş, filhakika Ahmet efendi her yerde aramış, bulamamıştır. Ve rilen malûmata nazaran Ahmet efendi Edirne'de ve İstanbulda beş altı tüccara borçludur ve bu borçlarını ödeyememektedir.

Nitekim Ahmet efendi İstanbulda borçlu olduğu tüccarlarla temas etmiş, borçlarının bir müddet daha tecilini istemiş, alacaklıları razı etmiştir. Ahmet efendinin bozulmuş vaziyetinden müteessiren intiharını ettiği, yoksa kasten böyle bir mektup yazarak kendisinin izini mi kaybettirmek istediği tahkik edilmiştir.

Emanette Elektrik flatı artacak mı?

Komisyon tarifeye bakacak zam muhtemel değil

Üç ayda bir toplanarak elektrik tarifelerini tespit etmekte olan komisyon bu hafta içinde tekrar toplanacak ve yeni elektrik tarifelerini tespit edecektir. Alâkadarların verdiği malûmata göre kömür ve amele fiyatlarında geçen üç aya nispetle hissedilir bir fark mevcut olmadığından elektrik tarifesinde de bir tahavvül mevzuu bahis değildir. Elektrik tarifesine merbut bir formüle nazaran tramvay fiyatları da elektrik fiyatlarına tabidir. Tramvay fiyatlarına da bir tahavvül hakkında bazı tasavvurlar mevcut olduğu hakkında verilen haberler de doğru değildir.

OKTRUVA TAHKİKATI

Şehremaneti müfettişleri tarafından bir müddetten beri oktruva müdüriyetinde yapılmakta olan tahkikat bitmek üzere dir. Tahkikat yapan müfettişler bu bapdaki fezekeyi yakında müfettişi umumiliğe vereceklerdir.

ALMAN GRUBU İLE İTİLAF

Şehremanetinin yeni Alman inşaat grubu ile imzaladığı tiyatro, hal değirmen ve fırın itilafına ait esas projeler asgari bir müddet zarfında ikmal edilerek şehrimize gönderilecektir.

Gelecek projelerden biri ya aynen veya tadilen kabul edilerek bu esas üzerinden münakaşa ilan edilecektir. Alman şirketinin mümessili olan ve meşhur tiyatro mimarlarından M. Lidman tarafından yapılacak olan tiyatro binası plânına nazaran 1000 kişi istiap edecektir.

Binanın üst katı konservatuar altı katı banyo dairesi olacaktır.

NAZEDEN MUTAHASSIS

Şehremaneti tarafından Viyanadan celbedilecek olan itfaiye mütehasssisi henüz gelmediği gibi bu bapdaki mukavelenemeyi de hâlâ imzalamamıştır. Emanet Viyana sefaretini vasıtasıyla mütehasssisi müteddit defalar haber gönderdiği halde de müspet bir cevap alamamıştır. Binaenaleyh bu vaziyet karşısında mütehasssis celbinden sarfı nazar edilmiştir. Başka bir şekil düşünülmektedir.

MEZBAHADAKI SALON

Karaağaç mezbahasında yapılacak ta olan satış salonunun inşaatı bitmek üzere dir. Ameliyatın azami daha bir ay kadar sürceği tahmin edilmektedir. Salon açıldıktan sonra et satış yalnız burada yapılacaktır.

Hayranlık

(Birinci sahifeden mabadi) raç edilecek şeyler tütün ve afyondu.

Şilide istihsal edilen «Nitrate de soute» isimindeki gübre de Türkiye ziraatında çok faideli olduğundan bunun ihracına ehemmiyet vereceğiz. Yeni muahede aktından sonra Şili Türkiye'den müsait şartlarla afyon celbedeceği için İngiltereden pahalı fiatlarla mal almağa lüzum kalmıyacaktır.

Şili gazeteleri yeni Türkiye'den ve büyük devlet reisi Gazi Hazretlerinden çok takdirle bahsetmektedir.

Şili halkı, Türkiye'nin terakki yolundaki faaliyetlerini çok alâka, hayranlık ve memnuniyetle takip etmektedir.

Cenubi Amerikalılar, resimleri ni gazetelerinde gördükleri büyük Gazinin vücutte getirdiği eserleri ve Türk milletinin inkılabını muhabbetle karşılamışlardır.

Aynı zamanda Mısırdaki hükümetimin mümessili olduğum için senenin altı ayı orada geçireceğim.

Ankara çok süratle imar edilmektedir.

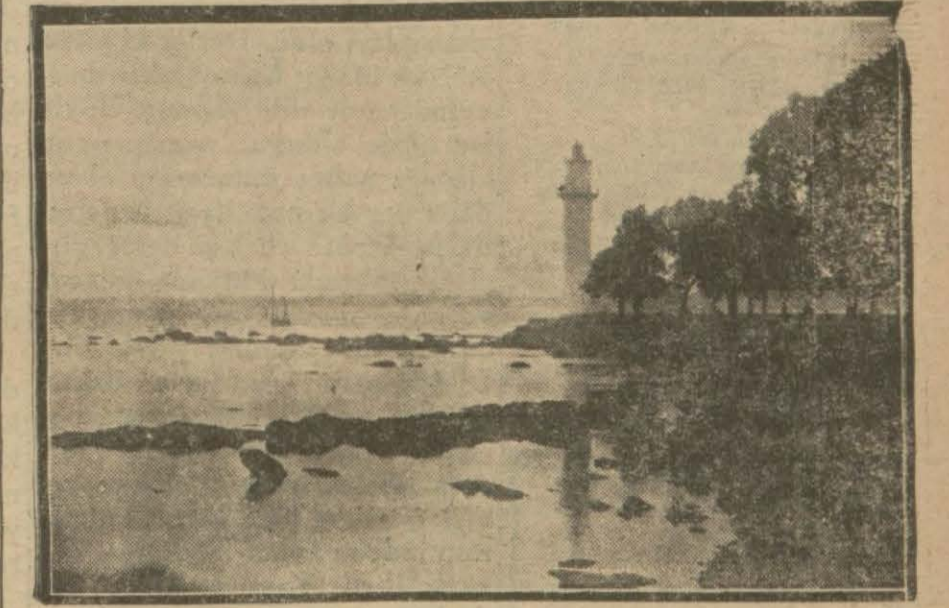
Altı ay zarfında Türkiye'nin güzel merkezini çok değişmiş buldum.

Eski bir gazeteci olduğumu söyleyen Sefir cenaplarının izahına göre, çok zengin, feyizli ve müterakkî olan Şilide hayat pahalılığı hissedilmemektedir.

Bağdat elçiliğinden naklen Şili sefirliğine tayin edilen Talat Kaya Alp B. bir aya kadar Silive gidecektir.

İstanbul cuma günleri nasıl eğleniyor?

Teşrinlerde Fenerbahçe Kız saçların saçların, oynar omuz başların...

Kız saçların, saçların
Oynar... omuz... başların...
Yar, yar, yar
Aman!

yazıyor, 40 kuruşluk kitap 5 kuruşa...

***

Bu şarkı yüzünden bu sabah köprü üstünde az kaldı zorlu bir kavgaya çıkıyordu. Çarpık boyunlu, çarpık burunlu, çarpık yürüyüşlü, hatta çarpık bakışlı bir adam, yaya kaldırıma adeta hâkim olmuş, şarkısını dinletmeden kimseyi bir yandan öte yana salvermiyordu. Fakat, yarabbi ne jestler, ne mimikler!... Sanki sahnede taklit yapan bir komik:

Oynar... omuz... başların... derken sade omuzları değil, gözü kaşı, burnu, çenesi, hatta başının kılları ayrı ayrı oynuyor. Herkes bakıp bakıp geçiyordu. Fakat, yanında genç bir kızla dalgın dalgın ilerleyen bir hanım bu soytarlığı her nedense kendi üstüne aldı. Öteki hindi gibi boburlanarak:

Oynar... omuz... başların... Nakaratile üstüne yürür gibi hareketler yaparak gelirken haykırmaya başları:

— Delinin zoruna bak! O Omuz başları oynayan kimmiş bakayım? Sen onu git te zamanı şifirtularına yap. Herif, deli mi ne? Oynar omuz başlarını diye üstüne üstüne geliyor.

Destancı, gülmeğe başları: — Hanım teyze... Gücendik mi? Ne yapalım, şarkının racunu böyle:

Oynar... omuz... başların... — Anne hadi gidelim. — Gidelim kızım, şimdi anlamam, za vallı, akıldan zorlu var...

Yavaşaça: — Anne sen re tuhafımsı?... Şarkı satıyor, görmüyor musun?

Kadın, güç hal ile şarkının kendi üstüne çıkarılmış bir şey olmadığına ikna edilebildi, yürüdü.

Kadıköy iskelesinin önünde daima hoşuma gidecek yeni mevzular bulurum:

— Cebinden beyaz ipek bir mendil sarkan yakışıklı bir adam, yanındakina: — Tuhaf şey, diyor, altmış kuruş ta para vermişim, şu sepeti götür diye... Deminden beri arıyorum. Herif kayboldu... Ah şu hamallar...

O sırada geçen sakallı bir adam yazıyor: —Hah... işte yakaladım: Sakallı hayrette: — Neyi yakalamışsın? — Bilmemezlikten geliyor. Hani bizim altmış kuruş? — Vuy anam... Durduh yirde sana altmış kuruş niye viremem?

Derken ötede bir başka sahne: — Canım vallahi cebimi karıştırıyordum. — Bir şeyinin eksik mi? — Hayır... Tetikte duruyordum. Boş bulunsam gitti giderdi...

— Haydi efendim, yazıyor. 40 kuruşluk kitap 5 kuruşa... Hem okumak, hem gülmek... Nasrettin hocanın kitabı... Elinde tuttuğu kitap arap harfleriyle yazılmış eski bir kıraat kitabı idi. Kitabı alan biri sordu: — Hani Nasrettin hoca? Bunun içinde hep kedi köpek resimleri var.

Kurnaz kurnaz göldü: — Nasrettin hoca, kedi kıyafetine girmiş, beyim... Haydi gülelim, Nasrettin hocayı

Hey gidi Fenerbahçe... Yüzlerce sandalların dümen kırıp etrafını tur gibi tavaf ettikleri Fenerbahçe koyu... sen ne acıklı bir tenhalk içinde kalmışsın. Kalamış iskelesinden bir kaç adım ilerde etrafına tahta perde çekilmiş bir yer var.

Burada daha iki ay evel, şehrin bütün kibar sınıfı kadını erkekli banyo yapmağa gelirdi. Şu sakın denizin üstü, genç vücutların fırtınası çalkanır, sahilde beyazlar giyinmiş aytenli kızlar, kuşlar gibi civıldaşır ve asırlık Fener, bu sularında yukanan çilgim gençlere çapkm bir ihtiyar hasretle gözlerini kıpırtıp içini çekerek bakardı.

Evet daha iki ay evel şu kalyaklarda ne heyecanlı koğuşlaşma sahneleri geçer, ne fıkradaşmalar, ne gülüşmeler, ne cilleşmeler olur, sonra mehtapta kaytu köşerlerden nasıl yarı çıplak çıkılarak gülüşe oynasa son vapura yetişilirdi.

Şimdi ıslak ve nemli bir rüzgârın altında bir zaman dünyanın en kanı sıcak mahallıklarının yuvarlandığı kumların manzarası ne hazine... Kaykıcılar, boyunlarını bükmüş, gözleri Fener açıklarına dikilmiş, kim bilir belki gelecek baharı düşünüyordular. Fakat önmünde bize ne sürprizler hazırladığını bilmediğimiz uzun bir kışın korkunç hâyaletleri var.

Gazinoda iki ihtiyar balık avından bahsediyor. Akşam ortalık kararına aha böyle böyle gümüş balıklar karaya vuruyormuş. Zavallı teselli!... Gökte siyah bir sürü, karga sürüsü bağırarak tepemizden geçiyor. Yanımızdaki ağaçtan yaşamak kudretini kaybetmiş yapraklar beşi onu birden cansız kelekeler gibi savrulurak düşüyorlar.

Vapurun zaptedilememiş birhiç kırığı andrandığı uzun uzun ötüyor. Kurşunu bir bulut gömesi ufku ağır ağır sararken padesüleri kollarması almış yolcular iskeleye doğru koşuyorlar. Allaha ismarlardık sevgili Fenerbahçe!...

M. S.

Polislere zam

Millet meclisine teklifata yapılacak

Ankara'da Cumhuriyet bayramı münasebetine yapılan büyük resmi geçide iştirak eden İstanbul polis taburu dün sabah Ankara trenine ilâve olan yedi hususî vagonla şehrimize gelmiştir.

Seyahat yorgunluğu dolayısıyla kendilerine mezuniyet verilmiş olan bu memurlar bugün mensup oldukları merkezlerde vazifelerine başlayacaklardır. Polislerimiz, Dahiliye vekili Şükrü Kaya beyin takdiratından çok mütehasssis olmuşlardır. Büyük Millet Meclisinin bu devreye içtimaiyesinde polis masalarına zam yapılması için teklifata bulunulması muhtemeldir.

MAAŞ BU GÜN

Memurün maaşının verilmesine bu gün başlanacaktır. Bu hususta bütün hazırlıklar ikmal edilmiştir.

Fikir, Mizah, Hikâye, Roman,

Milliyet

ASRIN UMDESİ "MİLLİYET" 1929

İDAREHANE - Ankara caddesi No. 100
Telex adresi: Milliyet, İstanbul
Telefon numaraları:
İstanbul 3911, 3912, 3913

ABONE ÜCRETLERİ

Türkiye için	Haric için
3 aylığı	400 kuruş
6 aylığı	750 " "
12 aylığı	1400 " "

Gelen evrak g. r. verilmez
Müddeti geçen nüshalar 10 kuruştur.
Gazete ve matbaaya ait işler için
müddeti geçmiştir kabul edilmez.
Gazetemiz ilâhların mesuliyetini kabul etmez.

BUGÜNKÜ HAVA

Dün hararet azamî 21 asgarî 15
derece idi. Bugün rüzgâr mütehavvil
Hava açık olacaktı.

Felek

Siftah!

-Haftanın yazısı-

Derler ki dünya bilinen şeylerden başka bilinmeyen şeyler vardır. Ben buna şüphe etmiyorum. Evvelâ kendime bakıyorum: Çok defa cebimdeki paramın miktarını bilmediğim gibi dostum kimdir, düşmanım kim? Onu da bilmem. Buna rağmen yaşamakta olduğumu görerek ilmi ehlin Halikena hamdetmekteyim. Cezaletinin saadeti beşer üzerinde ilimden fazla hüsnü tesiri olduğunu bundan bir kaç sene evvel uzunca bir makale ile yazdığım şimdi ofasla giriyorum. Gerçek, düşünürseniz derhal farkına varırsınız ki dünya keşfedilmemiş neler vardır, neler? Bu hafta size bu «namekşuf» şeylerin birinden bahsetmek istiyorum:

Zaten ben çok defa böyle henüz el sürülmemiş fakat daha ham mevzulara ilişirim, lakin bir türlü bu keşifimi müsbet şekle sokup istifade edemedim: Tap ki arının kendi balını kendisi yiyeceğiydi ve bir armut ağacının yemişini kendisi tadamadığı gibi. Ben bu kabiliyetsizliğimi bildiğim için keşfiyetim şeyleri hemen âmmenin nazarı istifadesine arz ederim, tâki bu cevherler beyhude hebâ olmasın...

Bugün size izah edeceğim ye ni keşifim şudur. Her gün en ziyade neye rastgelip ne göreceğinizi anlamak isterseniz sabah liyin ilk gördüğünüz şeyye dikkat ediniz. Bu kaideyi ber'akse derek, her gün en çok ne görmek isterseniz sabahliyin ilk evel ona bakınız. Bu kaide yeni ay çıktığı zaman tatbik edilen usulün hemen hemen aynıdır. Ben bunu kat'î bir tecrübe neticesinde keşfettim. Bundan dört gün evvel sabah mektebe giderken Taksim meydanında bir seyyar bökrecinin burnu nazarı dikkatimi celbetti. İnsanların en ziyade göze çarpan yer burnu olduğu için iddia edebiliriz ki o güne kadar hiç böyle tiksir ve muhtesem burnu görmemişim. Bu ihtişam o kadar müessir idi ki heriften gözümü ayıramadım. Bu muşır bakışın sebebi sattığı boğça böreğine karşı bir işareti râğbet zannederek:

-Buyurun Beyim! Diye peş-

FELEK

Fennî bahisler

Maden suları ve Radyo aktivite

-Yalova münasebetile-

Maden suları, kimya nokta nazaran, terkinde maden emlâh ve gazlar bulunan mahallülden ibaretir.

Maden sularındaki cisimler ya tamamen münhal (moleküllî inihâl) veya iyon veya koloidal şeklinde bulunurlar ve tesirleri de terkiplerinde bulunan maddelerin tevezzu tarzına göre değişir. Maden sularının terapötik tesirleri de doğrudan doğruya bu maddelerin cinsine tabidir. Su, terkinde bulunan emlâh ve gazlar sayesinde hücrelerin biyosimik ameliyatında amel olur.

Maden sularını terkiplerini

"A. İzzet, i. edebî tehrifi: 78"

AŞK GÜNEŞİ

Etem İzzet

bayrak altına toplamış kılıcım zorıyla bütün bu karma karışık yığına:

-Sen müslümanım...

-Demiş. Daha sonra:

-Osmanlım...

-Demiş Arabî, Acemî, Rumu, Türkü, Arnavudu, Ermeniye kardeş etmeye kalkmış. Kılıç körülenip bilek takattan düşünce de hepsini kapıp koyvermiş, ve hepsi kokusunu aldığı ana sürüye katılmak için hıznlanmış!

Biz de altı asır bu devşirme sürünün nafi bekçiliği-

ni eden ve boyuna Osmanlılık için canından, benliğinden, varlığından olanlardan.

Daha açık: Öz Türklüğü bir birine kırdıran müslümanlık ve Osmanlılık siyasetinin bahstis kurbanları!

Şimdi tekrar kendi benliğimize, kendi varlığımıza dönüyoruz. Mustafa Kemal Atılâf esaneçilerinin kaydettiği kara günlerin güneşi, Türk gücünün yer yüzünde ikinci defa kurulduğu tarih ve devrin başbuğudur.

Biz yer yüzünde kendimize bir tek ana baba tanıyoruz:

Sakınmadan söyleyeyim:

Mustafa Kemalizin bir hedefi de Türklüğü yeni bir din, yeni bir iman haline sokmaktır. Mustafa Kemal Türkiye dünyaya Türklüğünün kâbesi olacaktır. Kim demiş ki biz Arapla, Arnavutla, Acem ve Boşnakla, hele Sırp ve Bulgarla kardeşiz... Biz böyle şey bilmiyoruz.

Biz yer yüzünde kendimize bir tek ana baba tanıyoruz:

-Türkiye..

Bir tek kardeş tanıyoruz:

-Türk!

Bir tek din tanıyoruz:

-Türklük.

Sonra her şey. Bu itikadın, bu imanın ne sağa gidecek, ne sola duracak ve

hiç şaşacak bir tarafı yoktur. Biz bileklerimize ki bütün çürük bağları koparan, kafalarımızın içini kanımızı sünger ederek temizleyen ve yeni iman ile dolduran nesliz. Çiğerlerimizi de bu hava ile şişirdik. Şimdi başımızı çevirip ileri, geri sağ, sol her nereye bakarsak gözlerimiz yalnız bir tek hedefini nuriyla yanıyor: Yeni Türkiye.. Büyük Türkiye.. Yarının Türkiyeesi.. Dünya Türklüğü.

Biz buyuz!

26 Ağustos...

Bu sabah: "Dünyada fecirle beraber velvele engiz bir kıyama koparan top sesleri" ile uyandım.

Hiç kimsenin bir şeyden haberi yoktu. Bir deli gibi yataktan fırladım ve pijamamla koridor

dora çıktım. Herkes benim gibi.

Baş hekime koştuk:

-Korkmayın çocuklar ordularımız taarruzu başladı... Haydi iş başına!..

Dedi. Ordularımız taarruzu! Mustafa Kemal orduları! Bizim ordularımız Türkün mucizesi!

Bu "velvele engiz kıyama" hâlâ devam ediyor.

-Hadi çocuklar iş başına!

-2-

Siyah duman sütunları havayı karartıyor. Daha sonra göğesini doğru yükselen alev dalgaları bu karahlık içinde şimşek gibi çakıyor!

Bir genç ve bir ihtiyar, iki kadın alevler içinden kendilerini sokağa attılar ve kasaba yoluna doğru koşuşan kalabalığın arkasından sürüklediler. Köy baştan başa ateş içinde. Ayrıyandan beri Yunan ordusu her Türk köyünü ateşe vererek kaçıyor. Bir ân sonra ne tek ev, ne bir tahta

Küçük Hikâye

Oda komşusu

- Albert Jean -

Edvar Upright hizmetçiye, dik bir sesle emretti:

- Viski getir!

Norman Huldaday itiraz etti.

- Fazla içiyorsunuz.

- Sen, üstüne vazife olmayan şeye karışma.

Nefes alışından, kalbinden muztarip olduğu belli idi. İçki-den kan başına sıçramıştı.

Bu esnada içeriye hintli bir adam girdi. Elinde bir sepet vardı.

İki İngilizin yanındaki masa ya oturdu. Sepetini masanın altına koydu.

Hizmetçiyi çağırır, kahve ısımarladı.

Edvar adama dikkatle baktı:

- Kahveden başka içecek şey bulamadım mı?

Hintli cevap vermeyince, İngiliz kızdı:

- Eğer paran yoksa, ben ikram ediyorum... Viski iç!

Hizmetçi hemen viski şişesini kapıp geldi, Hintlinin bardağına koydu.

Hintli kız çıkıştı:

- Ben senden viski istemedim!

Ve bardağı tutup yere attı. İngiliz yerinden sıçradı:

- Vay canına!

Hintlinin gurtlaşma sarıdı. Norman araya girdi:

- Çıldırmıyor musun sen!

Biraz sonra, Hintli hizmetçiyeye sordu:

- Odanız var mı?

- Var.

- Geceliği kaç?

Nakleden SELAMİ İZZET

Pazarlık etmedi. Sepetini alıp kalktı. Kız sordu:

- Sepetinizde ne var?

Hintli sepetini açtı. İçinde, çöreklenmiş yatan iki yılan vardı. Kız ürkerek geriledi.

- Aman!

Hintli sepeti kapadı, odasına çıktı.

... Edvar, yatmadan evel, odasına bir göz geçirdi.

Sonra derin bir ah! etti. "Zengin olmak ne iyi şey!"

Viskinin tesiri ile, ensesi bile kızarmıştı, güçlüğü nefes alıyordu.

Yatağına yattı, ışığı söndürdü. Yan odanın kapı aralığından süzülen bir aydınlık gördü: "O odada biri var!"

Hintli ile sepetteki yılanlar gözünün önüne geldi!

Yılan!

"Ya hintli intikam almak ister se?.. Almak isteyecekti de..."

Yılanları, kapının altından odasına salıverecekti...

Belki de salvermişti...

Bu duyduğu hisri neydi?

Yataktan kalktı, yüzü koyun emekliyerek, yan kapıya doğru ilerledi. Elini attı ve... Feci, acı, canhras bir feryat kopardı...

Ertesi gün, Norman, arkadaşının odasında ölü buldu.

Edvarın elinde, bir hava gazı borusunun parçası vardı...

Nakleden SELAMİ İZZET

bu hal pek müstesnadır. Radyum tasaudatı suda ancak bir kaç gün kalır.

Torium ve aktinium tasaudatı ise bir kaç dakikada mahvolur. Maden suyunun hassası, bu sonuncu madenlerden neşet ediyorsa suyun doğrudan doğruya mahallinde sarfı lâzımdır. Yoksa daha şişelere doldurulur kan radyo aktif hassadan eser kalmaz. Müteaddit günler yaşama kabiliyetinde olan radyum tasaudatı suyun çıkacağı menbaın olduğu uzaklaşınca yarı hassası 100 metreye kadar intişar edebilir. Bu itibarla menbaın yakınına yapılacak binaların havası da radyum iyonları ile meşbu olur.

Torium tasaudatı menbadan beş santim uzaklaşınca yarı hassası 16 santimde tamamını kaybeder.

Aktinium tasaudatı ise sudan bir iki milimetre bile uzaklaşamazlar.

Radyo aktif hassası küri ile ölçülür. Fakat maden sularında bulunan radyo aktivite gayet az olduğundan burada vahidi kıyasî milimetre küri dir yani bir gram radyum bromidin tasaudatını milyarda birine müsavidir.

Bir maden suyunda horradioaktivite yani bir saatte neşrettiği tasaudatı ölçmek ve bu suretle 24 saat, bir hafta, bir

gün ay ve senedeki kuvvetini tayin etmek lâzımdır.

Maden sularındaki radyo aktif hassa vücudun hücrelerini ve bilhassa kandaki kırmızı küreyeleri tenbih eder; cümle a-sabiye tesir ile umumî tagad diyi çoğaltır. Torium sayesinde kanın kırmızı küreyeleri çoğalır, beyaz küreyelerin faaliyeti kemirileşir. Ticarete bulunan komprime, tozlar ve şişeler de satılan sularla, menbada içilen su arasında dağlar kadar fark vardır.

Bunun içindir ki maden sularının şifası arslan ağzındadır derler.

Maden sularında her maddenin ayrı ayrı müessir olduğunu söylemiştik. Bunların hepsini tayinetmek lâzımdır. Maden sularında tayin edilen hususat şunlardır:

Berraklık, lezzet, koku, kesafet hararet. Hamızı karbon, gazı kibriti, demir, resistivite, Ph, radon (suda ve uçan gazlarda) klor, silis, manganez, Alüminyum, kireç, magnezyum hamızı kibrit, sodyum, potas, iyot, brom, lithium, baryum, Stronsiyum, Robidium, talyum Arsenik, bor, fosfor, Amonyak, hamızı azotî hamızı azot, spektroskopik muayene. Radyumun tayin miktarı, nadir gazlar ve saire.

KERİM ÖMER

Bu günlük yeni ilmecemizin SOLDAN SAĞA:

1 - Gemici pusulası (4) Mania (4)

2 - Örgü (2) Hömet (2)

3 - İstifham (2) Boyun akci (2)

5 - Teniste bir tabir (4) Eczane-

de bulunan (4)

6 - Rahatsız (5)

8 - Gönül (3) Cefa (3)

9 - Vavı atfa (2) Arka (3) Rabbt edatı (2)

Dünkü ilmecemizin halledilmiş şekli YUKARDAN AŞAĞI:

1 - Dülger (7)

2 - Dahi (2)

3 - Nida (2) İnsana alıştım (4)

4 - Nota (2)

6 - Berat (6) Kasabın sattığı (2)

7 - Vakit (2) Mümkün (4)

8 - Beyaz (2)

9 - Kansız (7)

CEHENNEMLER DİYARI nın kudretli mümessili
JORJ BANKROFT ile meşhur Rus yıldızı
OLGA BAKLANOVA gelecek hafta
MELEK SINEMASINDA
gösterilecek olan HANRI BERNSTAYN in şaheseri
SAMSON piyesinden muktebes
PARA KURDU
filminde görüneceklerdir.

EVLENENLER

FATİH BELEDİYESİNDE

Hayri B. ile Meliha H., Ömer ef.

ile Fatma H., İbrahim ef. ile Şadiye H.

Müstafa ef. ile Gülcihan H., Abdülhalim ef. ile Faika H., Yasin ef.

Emine H., Celâlettin ef. ile Adalet H.

Safâhettin ef. ile Sabahat H., Asım ef.

ile Seniye H., Ahmet ef. ile Saima H.

Yasef ef. ile Kadon H., Murdahay ef.

ile Oru H., Yuvan ef. ile Hiri sandi H.

Muhammed Ali B. ile Mükerrrem H., Halit ef.

ile Sıdika H., Ahmet ef. ile Hanife H.

Ahmet ef. ile Ayşe H., Hayri ef.

ile Lâfite H., Hasan ef. ile Lâfite H.

Şerafettin B. ile Leursaz H., Mehmet ef.

ile Naciye H., İzzet ef. ile Sacide H.

BEYAZIT BELEDİYESİNDE

Abdürrahman B. ile Afife Zerin H.

Kadri ef. ile Meryem H., Ali ef. ile Salih H.

Karabet ef. ile Suzan H., Alekson ef.

Takohi H., Dimitri ef. ile Misa H.

Melkon ef. ile İsfanos H., Toma ef.

ile Rita H., Panayot ef. ile Marya H.

Tatyos ef. ile Vartanuş H., Saffet ef.

ile Meryem H.

HİLMİ ef., ile Hasene H., Ahmet ef.

ile Ayşe H. Hüsnü ef., ile Hadiye H.

Nazif ef., ile Nadide H., Mahir ef.

ile Mihriye H., Fahrettin ef.

ile Nihal H., İbrahim ef.

ile Huriye H., BEYOĞLU DAİRESİNDE

Dün Beyoğlu dairesinde evlenenler şunlardır.

Marya H. Romulo Ef., Karan H.

İsrail ef., Kefanuş H. Herant ef.

Katina H. Anesti ef., Safiye H. Cemal ef.

Remziye H. Mustafa Nail ef.

Fahrunissa H. Mustafa Galip ef.

Eliza H. Selim ef., Cemziye H. Mehmet Tevzi ef.

Polikseni H. Berzolis Ef.

Olga H. Dirila ef., Ojeni H. Şevket ef.

Ester H. Jak ef., Hafize H. Mehmet Ef.

Saima H. Mehmet Ef., Sema H. Mehmet Halil ef.

Naciye H. Ahmet Ef., Lütfiye H. Ahmet Ef.

Teyyanis H. Haruniye Ef., Rabia H.

Mehmet Nusret Ef., Mariya H., İlyaz Ef.

Vasilaki H. Aptullah Ef., Havva H.

Kâmil Ef., Hatice Cemile H. Mehmet Esat Ef.

Lora H. Albert Ef., Cemile H. Mehmet Tevfi ef.

Hafize H. Mehmet Şükür Ef., Sema H. Mehmet Halil ef.

Naciye H. Ahmet Ef., Lütfiye H. Ahmet Ef.

Teyyanis H. Haruniye Ef., Rabia H.

Mehmet Nusret Ef., Mariya H., İlyaz Ef.

Vasilaki H. Aptullah Ef., Havva H.

Kâmil Ef., Hatice Cemile H. Mehmet Esat Ef.

Lora H. Albert Ef., Cemile H. Mehmet Tevfi ef.

Hafize H. Mehmet Şükür Ef., Sema H. Mehmet Halil ef.

Naciye H. Ahmet Ef., Lütfiye H. Ahmet Ef.

Teyyanis H. Haruniye Ef., Rabia H.

Mehmet Nusret Ef., Mariya H., İlyaz Ef.

Vasilaki H. Aptullah Ef., Havva H.

Kâmil Ef., Hatice Cemile H. Mehmet Esat Ef.

Lora H. Albert Ef., Cemile H. Mehmet Tevfi ef.

Hafize H. Mehmet Şükür Ef., Sema H. Mehmet Halil ef.

Naciye H. Ahmet Ef., Lütfiye H. Ahmet Ef.

Teyyanis H. Haruniye Ef., Rabia H.

Mehmet Nusret Ef., Mariya H., İlyaz Ef.

Vasilaki H. Aptullah Ef., Havva H.

Kâmil Ef., Hatice Cemile H. Mehmet Esat Ef.

Lora H. Albert Ef., Cemile H. Mehmet Tevfi ef.

Hafize H. Mehmet Şükür Ef., Sema H. Mehmet Halil ef.

Naciye H. Ahmet Ef., Lütfiye H. Ahmet Ef.

Teyyanis H. Haruniye Ef., Rabia H.

Mehmet Nusret Ef., Mariya H., İlyaz Ef.

Vasilaki H. Aptullah Ef., Havva H.

Kâmil Ef., Hatice Cemile H. Mehmet Esat Ef.

Lora H. Albert Ef., Cemile H. Mehmet Tevfi ef.

Hafize H. Mehmet Şükür Ef., Sema H. Mehmet Halil ef.

Naciye H. Ahmet Ef., Lütfiye H. Ahmet Ef.

Teyyanis H. Haruniye Ef., Rabia H.

Mehmet Nusret Ef., Mariya H., İlyaz Ef.

Vasilaki H. Aptullah Ef., Havva H.

Kâmil Ef., Hatice Cemile H. Mehmet Esat Ef.

Lora H. Albert Ef., Cemile H. Mehmet Tevfi ef.

Hafize H. Mehmet Şükür Ef., Sema H. Mehmet Halil ef.

Naciye H. Ahmet Ef., Lütfiye H. Ahmet Ef.

Teyyanis H. Haruniye Ef., Rabia H.

Mehmet Nusret Ef., Mariya H., İlyaz Ef.

Vasilaki H. Aptullah Ef., Havva H.

Kâmil Ef., Hatice Cemile H. Mehmet Esat Ef.

Lora H. Albert Ef., Cemile H. Mehmet Tevfi ef.

Hafize H. Mehmet Şükür Ef., Sema H. Mehmet Halil ef.

Naciye H. Ahmet Ef., Lütfiye H. Ahmet Ef.

Teyyanis H. Haruniye Ef., Rabia H.

Mehmet Nusret Ef., Mariya H., İlyaz Ef.

Vasilaki H. Aptullah Ef., Havva H.

Kâmil Ef., Hatice Cemile H. Mehmet Esat Ef.

Lora H. Albert Ef., Cemile H. Mehmet Tevfi ef.

Hafize H. Mehmet Şükür Ef., Sema H. Mehmet Halil ef.

Naciye H. Ahmet Ef., Lütfiye H. Ahmet Ef.

Teyyanis H. Haruniye Ef., Rabia H.

Mehmet Nusret Ef., Mariya H., İlyaz Ef.

Vasilaki H. Aptullah Ef., Havva H.

Kâmil Ef., Hatice Cemile H. Mehmet Esat Ef.

Lora H. Albert Ef., Cemile H. Mehmet Tevfi ef.

Hafize H. Mehmet Şükür Ef., Sema H. Mehmet Halil ef.

Dantos; dişleri 100 sene yasatır.

Çürümekten vikaye eder. Dişleri inci gibi beyazlatır, diş etlerini kuvvetlendirir, ve kanatılmaktan men'eder. Ve dişlerin arasında kalan tefessuhatı ve uhneti izale eder. Diş ağrılarını, nezlelerine mani olur. Ağızda gayet lâtif bir serinlik ve rayiha bırakır. Mikropları imha ve ağızdan gelecek her türlü hastalıkların sirayetini mani olur. Avrupada daima birinciliği alır ve birinciliği diplomalarla münasafektir. En büyük mükâfatı ihraz eder altın madalya ve nişanlar almıştır. [20] kuruşa Hasan ecza deposu. Dantos diş macunu yerine baska bir marka verilerse almayınız. Çünkü Dantos dünyanın en enfes ve mükemmel diş müstahzeridir.

Meclisin açılışı

(Birinci sahifeden mabat)

— Meclis ekseriyeti hasıldır efendim. dedi ve riyaset kürsüsünden indi.

Bir kaç saniye sonra muhtem Cumhur Reisi demli alkışlar arasında kürsüye geldi, oturdu.

Cebinden not kâğıtlarını çıkararak ayağa kalktı senelik nutkunu irada başladı.

Genç ve müessir sesile yapılanları, yapılacakları ve yapılmasını istediklerini naklediyor.

Gazi Hazretlerinin arasına not kâğıtlarına bakarak ticalen irat buyurdıkları nutuklar sık sık alkış sesine karışıyor. Bilhassa Vilâyet hususî bütçelerini

okutmuş eden cihetler ve ordumuz hakkındaki takdirlere

önce sözleri, haricî siyasetimizi bir kaç cümlede anlatıran veciz ifadeleri, harf inkılâbımıza ve iktisadî işlerimize ait nutuk aksamı Meclis azaları tarafından

"Bravo!" sesleri, şiddetli ve sürekli alkışlarla karşılanmıştır.

Nutkunu 16 dakikada irade eden Gazi saat 15 i 15 geçe elindeki not kâğıtlarını büyükrek, Millet vekillerini selâmlayarak kürsüden indi.

Riyaset mevküne Hasan B. Şerif divanı riyaset intihabı başladı.

Bu sırada Riyasetcumhur lojanesinde Gazi Hazretleri, Kâzım Karabekir Hazretleri ve Darülfünun Reisi Neşet Omer B. bulunmaktadırlar.

Az zaman sonra netice ilân edildi: Kâzım paşa Riyasete intihap edilmiştir.

Kâzım paşa kürsüye çıkarak kısa cümlelerle teşekkür etti. İdarî emirleri ve reis vekilleri hakkında intihap neticesini bildirdi.

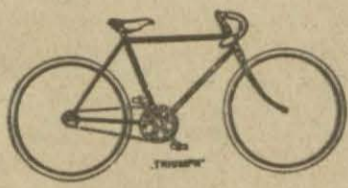
Reis vekilleri sırasile kürsüye gelip teşekkür ettiler. Encümenler intihabı için içtima pazartesi gününe bırakılarak içtima nihayet verildi.

Meclisin önündeki caddein iki tarafı halkla dolmuştu. Her kes büyük münciyi bir defa daha görebilmek için bekliyordu.

10 numaralı modelde Triumph yazı makinesi

Makine 45 tuşlu olup Türkçeli enternasyonal klavye ile mücehhezdir

Bisiklet

Triumph Werke Nürnberg A.-G. Nürnberg (Almanya)

TRIUMPH

En son sistem ve en tekmül etmiş

Yazı makinesidir

Hassasiyet, metânet ve zarafette daima birinciliği ihraz etmiştir

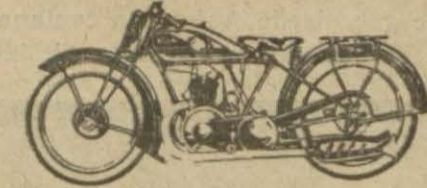
Triumph makineleri 20 senedenberi dünyanın her tarafında teammüm etmiş olup her fırsatta mükemmeliyet ve faikiyetini isbat etmektedir. Triumph makinelerinin bilumum aksamı en âlâ malzemeden mamul olup şerit ve tabulatör tertibatı kâmil otomatiktir.

Türkiye Cumhuriyetinin daha bazı vilâyet acentalıkları münhaldir. Bu hususta doğru fabrikaya müracaat olunması rica olunur.

En son sistem muaddel ufak portatif makine

Makine 44 tuşlu olup Türkçeli enternasyonal klavye ile mücehhezdir.

Motosiklet

Galata ithalât gümrüğü müdürlüğünden:

Cinsî eşya	Adet	Nevi	Kilo
Lokomobil makinesi ve aksamı	2	S.	5111

Baldâ evsafı yazılı gümrük ambarı önünde mevcut olan bila sahip eşya 29-11-929 tarihinden itibaren 20 gün müddetle müzayedeye konulmakla 17-11-929 tarihinde satılacaktır.

TEFRİŞAT LEVAZIMATI

MÜBAYAATINIZDA

Memnun kalmak isterseniz

Galatada tünel yakınında:

KALINİKOS

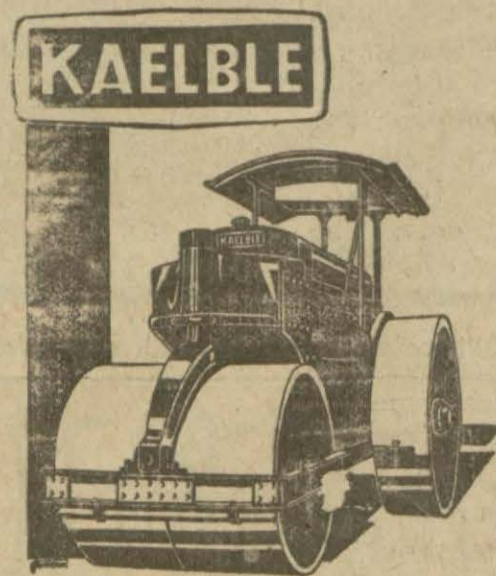
mağazasına müracaat ediniz

Bütün mallar en alâ cinsinden ve her yerden daha ehvendir.

Şehir Bandosuna

Talebe alınacaktır. Konservatüvare müracaat olunması.

Almanyanın en büyük ve en eski motörlü yol silindri fabrikası "CARL KAELEB," dir.

KAELEBLE fabrikalarında en son sistemlerde ve muhtelif tip ve büyüklüklerde: YOL SILİNDİRLERİ TAŞ KIRMA MAKİNELERİ MOTOPLAR KARA ve DENİZ Motörleri DEKOVIL Lokomotifleri imal olunur. KAELEBLE makineleri en âlâ malzemeden mamul olup hususî sistemlerde KAELEBLE dizelmotörleri ile mücehhezdir. KAELEBLE makineleri senelerce tamire muhtaç olmaksızın işler ve normal tamerada asgari 25 seneye garanti edilir. Teslim ve tediyede gayet vâsi teshilat gösterilir. Fabrika ile doğrudan doğruya Türkçe dahi muhabere edilebilir. Acenta bulunan mahallerde Türkçe kataloglarından talep edilmesi rica olunur.

CARL KAELEBLE

Motoren-und Maschinenfabrik BACKNANG bei Stuttgart.

Samsun orman müdüriyetinden:

Vezirköprü kazasında vaki Sarıççek ormanından on sene müddet ve kapalı zarfla beher metromükabı 421 kuruş bedeli muhammenle müzayedesi mevkiî ilâna vaz edilen 14270 metromükabı gayri mamul karaçam eşcarının ilân müddeti görülün lüzum üzerine iki ay olarak tesbit edildiğinden 27 teşrinievvel 929 tarihinde icrası mukarrer ihalenin 27 teşrinisani 929 çarşamba günü icra kılınacaktır. Talip olanların yevmi muayyenede saat on beşte Samsun orman müdüriyetinde hazır bulunmaları ve daha ziyade tafsilât almak isteyenlerin Ankarada orman umum müdürlüğüne İstanbul, Sinop, Samsun orman müdüriyetlerine müracaatları ilân olunur.

Liseler mübayaat komisyonu riyasetinden: Ortaköyde Kabataş Lisesinde yapılacak olan tamirat 17/11/929 tarihine müsadif pazar günü saat 16 da ihalesi icra kılınmak üzere kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur. Taliplerinin şartname ve keşifnamesini görmek üzere komisyon kitabetine müracaatları.

Veresiye kürk

Muhtem müşterilerimize sühulet olmak üzere geçen sene gibi bu sene dahi yalnız 15 gün mahsus olmak üzere 8 taksitle Kürk mantolarımızı veresiye olarak mağazamızda verilmektedir. İstanbulda mahmut paşada Kürk Han

G. BEYKO

Telefon İstanbul 1685

Belsoğukluğu

FRENGİ ve ADEMLİ İKTİDAR Paris (salnt Louis) ve (Necker) Kliniklerinden mezun

Dr. SITKI NECİP

Beyoğlunda İstiklal caddesinde 111 numaralı İstiklal apartmanının birinci katında. Frengi en müessir edviye ve muhtelif usul ile, belsoğukluğu ve ihtilâttanın en muannit sekillerini aşılabilir ve ozonotermi gibi vesaiti elektrikiyle ile ve nüksetmemek üzere tedavi olunur.

Doktor Seyfettin

Her nevi cilt, frengi, yeni ve eski belsoğukluğu, idrar darlığı ademliktidar ağırsız en yeni vesait ve mutedil şeraitle tedavi eder.

Babalık caddesi, Meseret oteli karşısında. Her gün saa 12—7

TIYATROLAR

SİNEMALAR

ŞEHREMANETİ

Tepebaşı tiyatrosunda bu akşam saat 21,30 da

Kokotiar mektebi 3 perde

Her akşam içi fiatlarda tenzilat yapılmıştır.

Kadıköy Hilâl Sineması Perşembeden itibaren

Bağdat Suvarisi

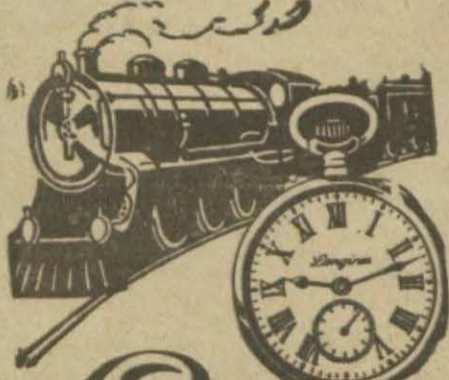
Kadıköyde ilk defa olarak Büyük Oryantal Film.

MAMA

Dr. H. ŞINASI

Yavrurunuzun en sıhhi gıdasıdır.

1929 Barselon büyük mükâfatında kazanmış olan

Piyasada satılan saatler meyanda 10 büyük mükâfata malik olan yegâne saatler.

Umumi acentaları: İstanbulda Çarşığı kebirde N. K. CEZVEÇİYAN ve mahtumu

DEVRDİLECEK İHTİRA BERATI

"Hararetle çalışan tahrik tertibatına veyahut bunlara dair ıslahat" hakkında onbeş sene müddetle Sanayi Müdüriyetinden 17 Teşrinisani 1927 tarih ve 624 numero tahtında bir ih-tira berati istihsal kılınmıştır. Bu ke-re mezkûr berat furuht veya icara ve rileceğinden igitrasına veya isticarına talip olan zevatın İstanbulda Yeni postahane arkasında Ağır Efendi kü-lüphanesi sokağında Türkiye Hamn-da 18-22 numerolarda mukim vekili İstok efendiyi müracaat eylemeleri ilân olunur.

Beyoğlunda Galatasaray karışında Anadol lokantasında müstecir iken elyevm Yunanistan-da olduğu ve Yunanistanda-ki ikametgâhının nerede olduğu bilinmeyen Toma efendiyi.

İstanbul 2 inci icra idaresinden:

Kadıköyünde mükime Sıdr-ka Rayet hanımın 26 temmuz 929 tarihli bir Krt, a senedi adı mücibince matlubu bulunan üç bin liran yüzde beş faizle uua-an tahsilini talep eylemiş olma-suna mebnî tanzim kılınan ve borcu tesviyesine mütedair o-lan ödeme emri ikametgâhın-zın mehuliyedi hasebile tebliğ edilmediğinden iki ay müddet-le ilânen tebliğine karar veril-miştir.

Tarihi ilândan itibaren niha-yet iki ay zarfında talebe karşı bir itirazımız varise tahriren ve ya şifahen dermeyan eylemeniz ve müddeti mezkûrenin hitamın-dan itibaren sekiz gün zarfında dahi işbu borcu edası ve yahut borcu edaya kâfi menkul ve ga-yri menkul emvalinizi irae eyle-meniz aksi takdirde gıyabınız-da muamelâti icraiye devam edileceği malûmunuz olmak ve adi ödeme emrinin tebliğine ka-mına kaim bulunmak üzere ilâ-nen tebliği keyfiyet olunur.

Seyriselâin

Merkez Acentası: Galatı köprü başında, Beyoğlu 2362 Şube acentası: Mahmudiye Hanı altında İstanbul 2740

TRABZON DİRİNGİ POSTASI

(KARADENİZ) vapuru 4 teşrinisani Pazartesi 12 de Galata rıhtımından hareketle İnebolu, Samsun, Gireson, Trabzon, Rize Hopaya gidecek ve dönüşte Pazar iskelesiyle Rize, Sürmene Trabzon, Görele, Gireson, Ordu, Ünye, Samsun, İnebolu, Zonguldak'a uğrayarak gelecek tir. Hareket günü yük kabul olunmaz.

ANTALYA POSTASI

(KONYA) vapuru 3 Teşrinisani pazar 10da Galata rıhtımından hareketle İzmir Küllük Bodrum Rados Fethiye Finike Antalyaya gidecek ve dönüşte mezkûr iskelelerle birlikte Andifli Kalkan Dalyan Marmaris Sakız, Çanakkale Geliboluya uğrayarak gelecektir.

Bozcaada postası

(Gelibolu) vapuru 2 Teşrinisani cumartesi 17 de idare rıhtımından hareketle Gelibolu Lapseki Çanakkale Imroz Bozcaadaya gidecek ve Çanakkale Lapseki Geliboluya uğrayarak gelecektir.

NAİM VAPURLARI

İzmir postası Seri, lüks ve mustazam olan

ADNAN vapuru Teşrinisani 4 üncü PAZARTESİ

günü 16 da Galata rıhtımından hareketle (İzmir) ve Çarşamba günü İzmirden İstanbula hareket eder.

Galata Gümrük karşısında Site Fransız banında 12 numarada Umumi acentasına müracaat. Telefon Beyoğlu: 1041

ALEMAR ZADELER

VAPURLARI

Seri, lüks karadeniz postası

Millet vapuru 4 Pazartesi günü akşamı saat 18 de

Sirkeci rıhtımından hareketle

[Zonguldak, İnebolu, Samsun, Ünye, Ordu, Gireson, Trabzon, Rize]ye azimet ve aynı iskelelerle Vakıfkebir, Görele ve Sinop iskelelerine uğrayarak avdet edecektir.

Müracaat mahali: İstanbul Meymenet hanı altındaki yazı-hane. Telefon İstanbul 1154

DEVRDİLECEK İHTİRA BERATI

"Petrol çamur (Kaya-Shale) leri yahut kömür yahut mümasili mevât-hakkında" onbeş sene müddetle Sana-petrol taktirine ait usul ve cihaz nayı Müdüriyetinden 26 Teşrinisani 1927 tarih ve 34376 tahtında bir ih-tira berati istihsal kılınmıştır. Bu ke-re mezkûr berat furuht veya icara ve rileceğinden igitrasına veya isticarına talip olan zevatın İstanbulda yeni postahane arkasında Ağır efendi kü-lüphanesi sokağında Türkiye Hamn-da 18-22 numeroda mukim vekili İstok efendiyi müracaat eylemeleri ilân olunur.

Belsoğukluğu frengi olanların nazarı dikkatine

Dr. horhoroni

Fennin en son usulile karî olarak eski ve yeni belsoğukluğu, frengi, idrar darlığı, bel gevsekligi ve mesane ve bilcumle kadın rahatsızlıklarını tedavi olunur. Beyoğlu Tokatlıyan yanında mektep sokak No 35 Tel: B. O. 3152

Komürçiyân Beyin asarından:

Ameli tabiiği kambiyo	50
Yeni muhasebe usulü	175
Yeni hesabi ticarî	200
Ameli hesabi ticarî	120
Ameli usulü defteri	150
Amerika usulü	75
İkbal, Gayret kitaphanelerinde	

Doktor A. kutiel

Elektrik makinesiyile belsoğukluğu, idrar darlığı, prostat, ademliktidar, bel gevsekligi cilt ve frengiyi ağırsız tedavi eder. Kadıköyde Ortaköy tarafında 24.

SPOR..

Disk ve 200 M. Rekorları kırıldı

(G.S. Küçükleri: 4 - Hilâl: 2)

(Beşiktaş: 7 - Altınordu: 0)

(G.S.: 5 - Kurtuluş: 1)

Dün Taksim stadyomunda yapılan hususî müsabakalarda Galatasaray küçükleri az çok hakim bir şekilde Hilâl takımını ikiye karşı 4-0 ile yendiler.

Altınordu ile Beşiktaş maçı, aralarında kuvvet farkını bariz bir surette gösteren bir şekilde neticelendi. Fiyatlı Beşiktaş, eksik olmasına rağmen ezici bir hakimiyet gösterdi ve 7-0 bitirdi.

Altınordu, geçen seneden beri bu işlevi görmekte beraber her geçen gün zayıflar ve çok çalışması gerekir.

Günün az çok alaka ile takip edilen üçüncü maçı Galatasaray birinci takım ile Kurtuluş Rum takımı arasında yapıldı. Galatasaray tam bir şekilde çılgın, eksiklikler üçüncü takım oyuncularıyla doldurulmuştu.

Teknik eden şu isimler vaziyettedir:

Fuat Buchan, Mihat Süpli, İbrahim, Rıza Kemal, Latif, Necdet, Rebi, K. K.

Müsabakanın bidayatinde Rumlar 5-0 kadar hakim bir oyun oynadılar. Bu hakimiyet Galatasarayın bu kez bu oyunundan ileri geliyor.

İşte bu hakimiyet zamanlarında Rumlar yegâne sayılarını yaptılar. Devrenin sonlarına doğru G. S. bu muntazam oynamaya başladı ve bir aygıtıyla beraberlik sayısız yaptı. İkinci devrede ise G. S. hakimiyeti tamamille ele aldı. Bu devrede dört gol daha yaparak 5-1 neticelendi. İkinci devrede G. S. bu kez çok güzel oyununu gösterdi ve memnuniyetini artıran neticelendi da şampiyon takımın yavaş yavaş kendine gelir bir hale girmesi başladı. Bazı oyuncuların idmanlarında bir terakki vardır. Bir de takımın bu şekilde bulup çalışması yakın zamanda gene geçen senelerin kuv-

veti Galatasarayın görecekimize şüpheli edilemez.

Kadıköy sahasında bazı atletlerimiz dün yazdığımız gibi atletik tecrübeler yaptılar. Bu meydana Galatasaray Mehmet Ali 200 metreyi 22 saniye 4/5 te koşarak Türkiye rekorunu kırdı. Bu rekorun resmîyet kesbetmesine intizaran bu kıymetli atletti tebrik ederiz.

Tecrübelerin neticeleri şunlardır: 50 metre: Samih (G.S.) 6 saniye 200 m.: Mehmet Ali (G.S.) 22 saniye 4/5. 1500 m.: Mehmet (F.B.) 4 dakika 42. 400 m.: Semih (G.S.) 53 saniye 1/5.

800 m.: Muhtar Bedi (F. B.) 2 dakika 13 s. 3/5. 3 adam: Rıza (Harbiye) 12 metre 45. Uzun atlama: Hayri (Harbiye) 5 metre 97.

Disk: Veysi (I. Spor) 36 metre 19 Bu derecelerin içinde 200 mere ile Veysi'nin disk dereceleri çok şayanı memnuniyet ve takdirdir.

Veysi'nin de Türkiye rekorunu kırdığını söylersek çünkü tecrübeler güzel bir kaymet almış olur. Semih'in ilk tecrübe olarak 400 de elde ettiği derece de iyidir.

Hemen SATILACAK Zabıta belediye memurları yol ların kıyılarını ve caddeleri ılgal etmemeleri için yaptıkları mücadelede esnaftan bazı eşya almaktadırlar. Bu eşya belediye dairelerinde biriktikten sonra sene sonlarında satılmaktadır.

Halkbu alınan mevcut ekseriyetle bozulduğu ve çürüdüğü için bu müsadere edilen malların derhal satılması takarrüf etmiştir.

Galata Kulübü İskoç heyeti mektebi müdüriyetinden:

Kâfi miktarda tal ve zuhur ettiği takdirde İngilizce, Almanca, Fransızca usulü defteri, İstenografi ve diğer mevzular hakkında dersleri verileceğinden bu derslere devam arzusunda bulunanlar Teşrinievvelin 31 inci perşembe günü, Teşrinisaninin ikinci pazartesi ve 4 üncü pazartesi akşamı saat yediden dokuza kadar mektep müdüriyetine müracaat etmeleri ilân olunur.

Elbise münakasası

Gümrükler umum müdürlüğünden:

Memurini muhafaza için yapılacak elbiselerin yevmi münakasası olan 22. T. evvel-929 tarihinde müracaat eden talebarnarın garmenede muayyen evsaf dahilinde tekliflerini sert ettiklerini bu münakasaya on gün müddetle tehir edilmiştir.

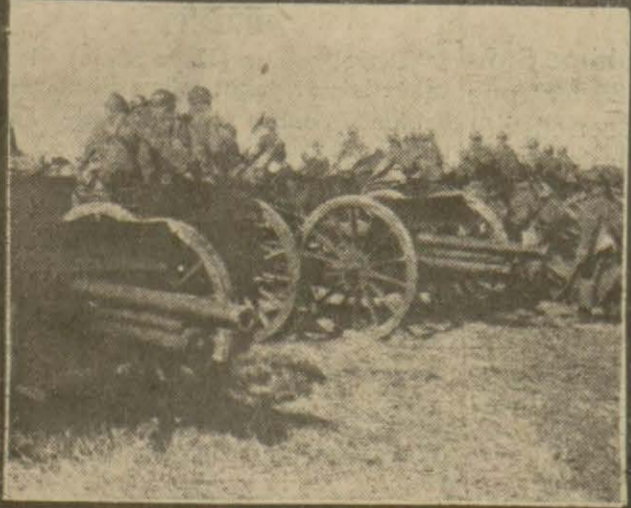
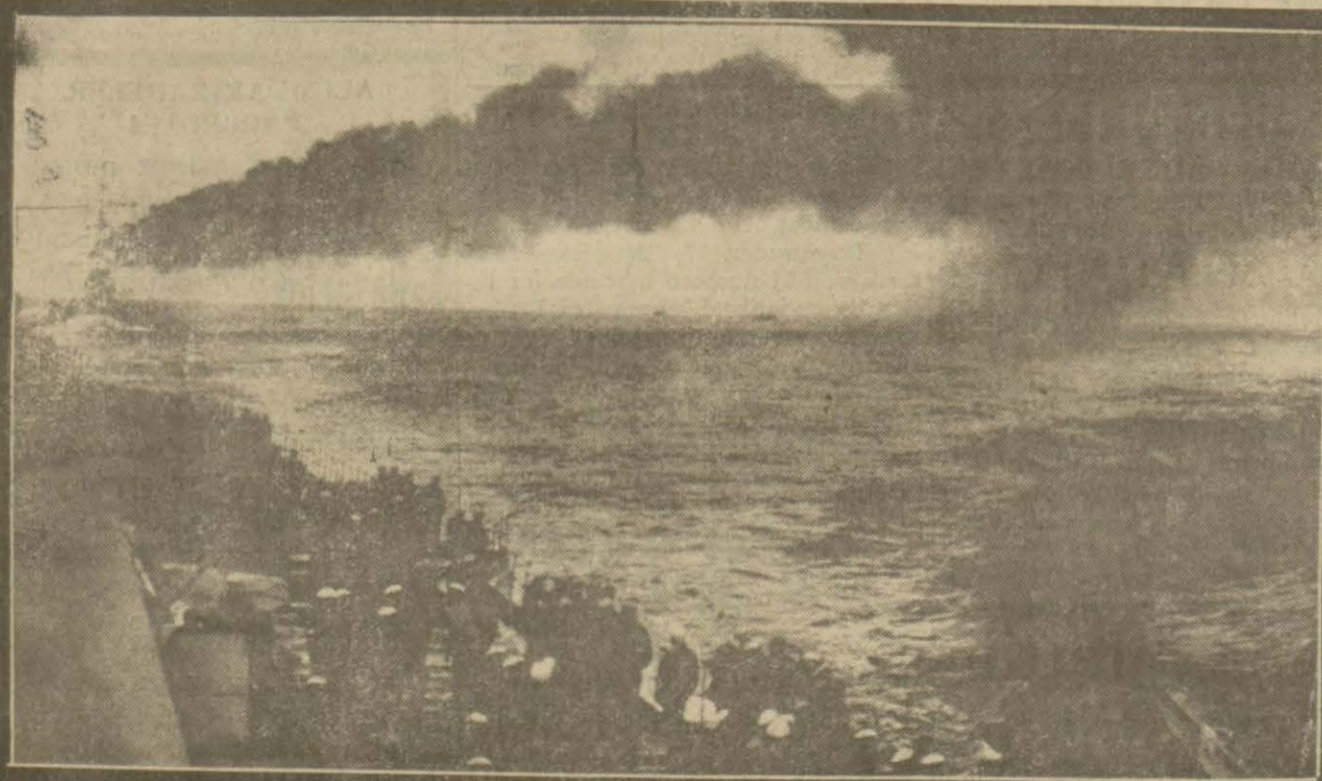
Taliplerin yevmi münakasaya olarak tayin edilen 2-T.saniye tarihine müsadif cumartesi günü saat ilâde İstanbul gümrük müdürlüğü binasında gümrükler umum müdürlüğü mübayaat komisyonuna müracaatları.

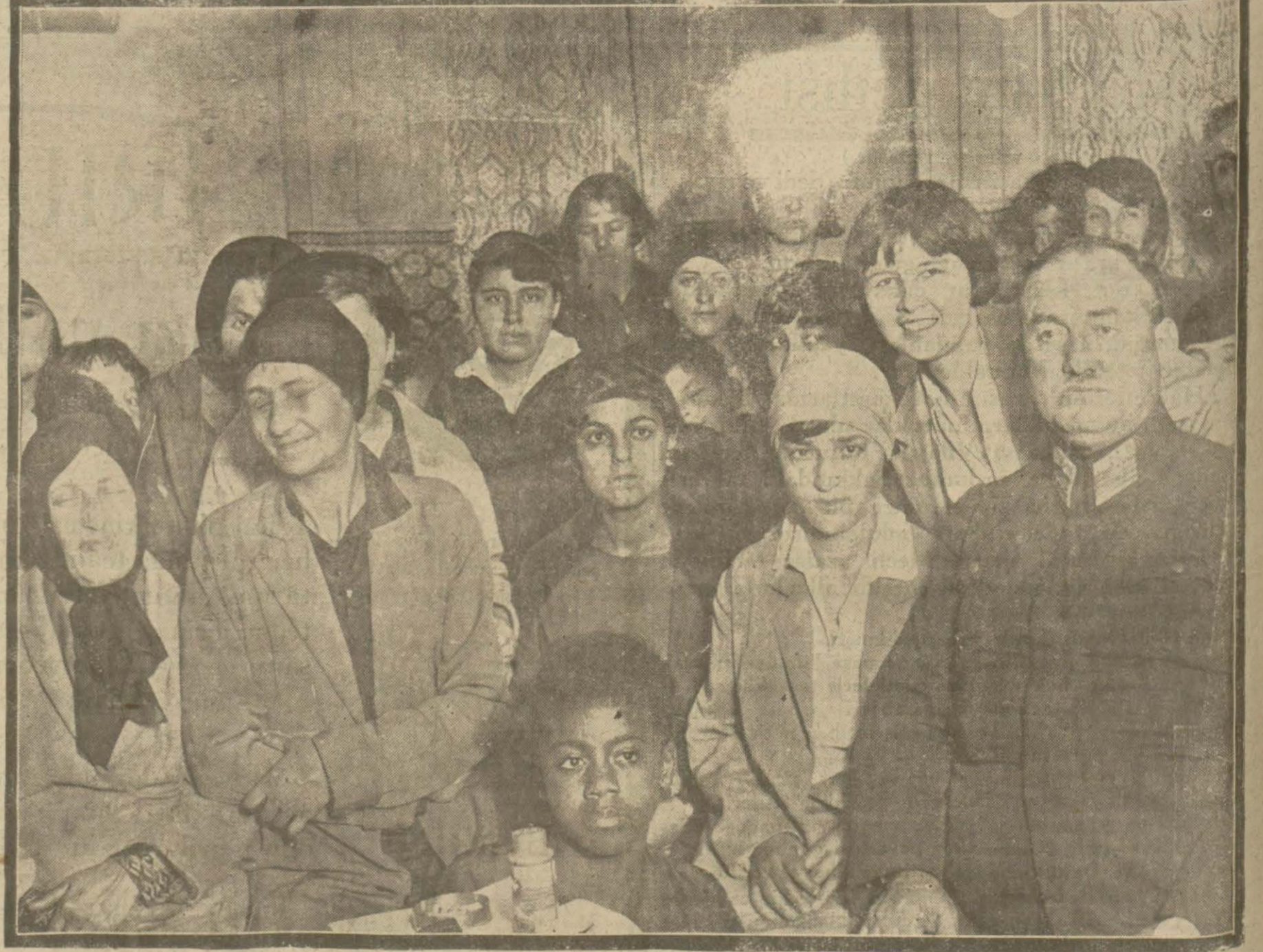
Cumhuriyet bayramı münasebetle geçenlerde Ankarada toplanan Jandarma ve Polis erkânı şerefine verilen çay ziyafetinden bir intiba

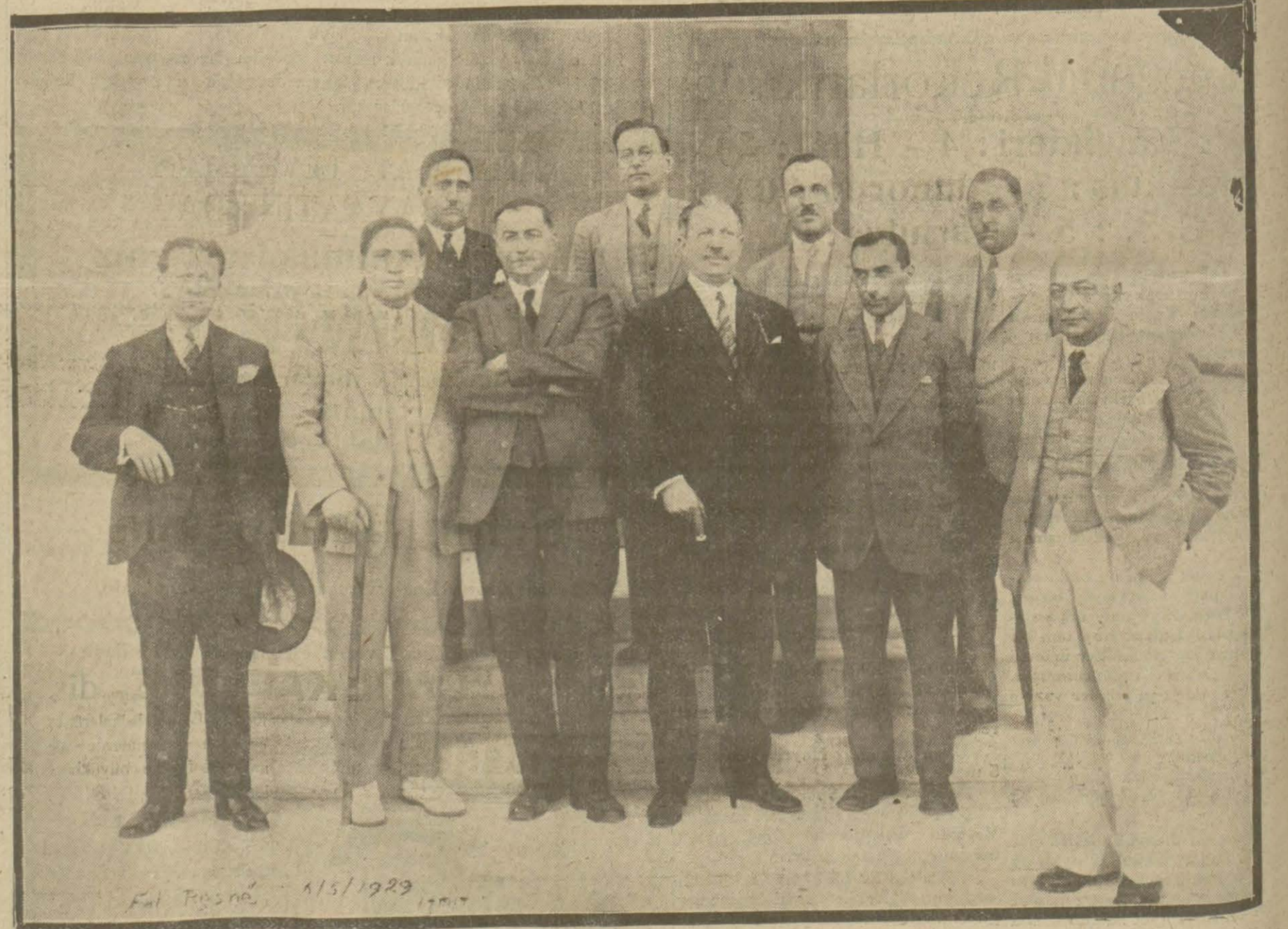
Dün Taksim stadyumunda Galatasaray küçükleri takımı ile Hıral kulübü arasındaki maçtan heyecanlı bir intiba

Rusyada Sovyet orduları tarafından yapılan son bahar manevraları çok şayanı dikkat olmuştur. Resmimiz Rusların deniz ve kara manevralarından bir kaç intibadır.

Dün Millet mektepleri kışat edildi. Mekteplerde dün akşam müsamereler verilmiştir. Resmimiz Nişantaşı İlk mektebinde verilen müsamereyi aittir.

Hey'etli vekillece nizamnamesi tâstik edilen İzmir yerli malları koruma cemiyeti hey'eti idaresi

Avusturva fabrikaları bezeran sandalyeleri umumî satış deposu, İstanbul'dan Kâtrıcı Oğlu hanında 46-47 numaralı Joz. N. Aciman telefon İstanbul 2409 Hamış aynı depoda envai çeşit perde ve döşemelik kadife hare ve fantaz kumaşlar, müteevvi istur, perde mister, tül, keten perde, örtüler, maroken erileri, piriç korniş masif piriç ve lake karyolalar ile çocuk karyolaları fabrika fiyatına toptan ve parakende satılmaktadır. Fiat maktudur. Handa asansör vardır.

FARİNAL

(ÇOCUK GİDASI)
Çocuğunuza kuvvet ve sıhhat verir, gürbüzleştirir.
Eczanelerden arayınız.

Deniz satılma komisyonundan :

Bir adet kamyon münakasayı aleniye ile ihalesi 10-11-929 pazar günü saat 14 te

Müdafaai milliye vekâleti deniz kuvvetleri için mübayaasına luzum görülen bir adet kamyon hizaında muharrer gün ve saatta ihalesi icra edilecektir. Şartnamesini görmek isteyenlerin her gün vermek isteyenlerin yevmi ihalede ve mukarrer saatta Kasmpaşada deniz satılma komisyonuna müracaatları.

Nafia Vekâleti Yollar münakasa komisyonundan :

Kütahya vilâyeti dahilinde ve Kütahya - Afyon yolunun "10" uncu kilometrosunda, Porsukçayı üzerindeki (B. T. 83) Porsuk köprüsünün mevcut ayakları üzerinde yapılacak betonarme üst yapısı kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur.
Münakasa 20 Teşrinisani 1929 Çarşamba günü saat (15) te Nafia Vekâleti müsteşarlık makamında müteşekkil komisyon tarafından icra kılınacağından aliplerin münakasa, müzayede ve ihalât kanunu ile olbaptaki şartnameler tarifâtı dairesinde hazırlanacakları teklif mektuplarını makbuz mukabilinde Vekâlet müsteşarlığına tevdi eylemeleri ve şeraiti öğrenmek üzere İstanbul ve Kütahya Nafia başmühendisliklerine ve Ankara Yollar Umum Müdürlüğüne müracaat etmeleri lâzımdır.
Proje ve şartnameler Ankara Yollar Umum Müdürlüğünden (10) lira bedel mukabilinde alınabilir.
Münakasaya iştirak edeceklerin ehliyet vesikalarını berayı teklif münakasa gününden lâakal 2 gün evvel Ankara Yollar Umum Müdürlüğüne tevdi eylemeleri meşruttur.

Mektep ve müessese müdür beylerin

nazarı dikkatine

23 KURUŞA SOBA BORUSU

Muhtelif şekilde soba ve malzemesi ucuz fiatla satılmaktadır. Sirkeci Ebussuut caddesinde tenek ve sac fabrikası Müdürü: Ahmet Osman

Devlet demiryolları ve limanları umumî idaresinden

Ankara ile Eskişehir kısmı üzerinde bulunan çubukabat ve yenidoğan istasyonlarının 1-11-929 tarihinden itibaren yolcu ve eşya nakliyatına kışat edileceği muhterem halka ilân olunur.

Mas'ul müdür: Rurhanettin